

OVATARJEVE NOVICE

LETO XV | 23. FEBRUAR 2023 | ŠTEVILKA 2 (146) | CENA: 1,70€

Pogovor ob kavi

Gostinstvo in turizem ima zapisano v genih

Več stran 3

Foto: Tjaša Oman

- »» Gradnja mostu čez Velko se bo zavlekla stran 2
- »» Projekt odvajanja in čiščenja odpadnih vod v Lenartu zaključen stran 4
- »» Ljubljanske ulice krasijo ptičje hišice Tjaše P. Dvoršak stran 5
- »» Nova žaga v Cogetincih stran 9
- »» 25 let lenarške enote VDC POLŽ Maribor stran 16
- »» Mednarodni dan številke 112 stran 18
- »» Nove sheme neposrednih plačil v kmetijstvu stran 24

Minister Luka Mesec obiskal SVZ Hrastovec

V januarju se je v SVZ Hrastovec na delovnem obisku mudil minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luka Mesec, ki si je ogledal gradbišče novih enot v Lenartu. Investicija je težka pet milijonov evrov in bo omogočila, da se bo izpraznitev gradu Hrastovec pospešila, stanovalcem in stanovalkam pa bodo omogočeni kakovostnejši bivalni pogoji, za kar si prizadeva vodstvo zavoda.

Zmago Šalamun, besedilo
Nina Zorman, fotografiji

Minister je ob ogledu dejal, da je projekt dobro zastavljen in lahko služi kot primer dobre prakse ter da je to prava pot, kako bi morala izgledati prihodnost takih institucij. »Naš cilj je, da bi lahko ti ljudje živeli vključeni v družbo ter da bi imeli čim bolj polna in dostojna življenja,« je povedal minister. Direktor SVZ Hrastovec Aleksander Gungl z ekipo vlaga vse napore v to, da bi iz gradu čim prej izselili vse stanovalce (okoli trideset jih bo še ostalo v gradu). Tako se bodo prijavi na nov razpis, ki ga je razpisalo ministrstvo za gradnjo novih bivalnih enot, vmes pa intenzivno iščejo lokacijo za naslednjo dislocirano bivalno enoto.

Minister je najprej obiskal sedež SVZ Hrastovec, kjer mu je direktor predstavil uspešno zaključne investicije preteklega leta: prehod na daljinsko ogrevanje na lesno biomaso, obnova baročnega stopnišča v gradu Hrastovec in sanacija mostu na gradu Cmurek, ki se je zaključila v teh dneh. Največja in najpomembnejša pa je investicija v Lenartu, kjer se gradi devet hiš za selitev sedemdeset stanovalcev. Stanovalce, ki se trenutno nahajajo v neprimernih razmerah v gradu, bodo tako odselili v depandanse, sedemdeset stanovalcev

“

Kakovost bivanja je povsem drugačna, kot smo jo poznali v preteklosti.

iz omenjene depandanse, ki so tudi težje pokretni, pa bodo preselili na novo lokacijo v

Lenartu. Delovnemu sestanku sta se pridružila tudi arhitekta iz Styria Arhitektura, ki sta predstavila projekt, kot so ga zasnovali v arhitekturnem biroju. Ko so snovali projekt, so upoštevali želje naročnika in venomer imeli v mislih, da oblikujejo projekt za ranljivejše skupine, kar pomeni, da so objekti brez ovir, lahko dostopni za ljudi na vozičkih in omogočajo enostavno premikanje. Minister je bil nad predstavitvijo navdušen, saj je, kot je dejal, ta kakovost bivanja povsem drugačna od teh, ki smo jih poznali v preteklosti.

Sledil je ogled enot v SVZ Hrastovec, kjer so stanovalci z veseljem in nasmehom sprejeli ministra in njegovo ekipo. Postavili so mu kar nekaj vprašanj in z njim naredili tudi fotografijo ali dve. Minister si je ogledal tudi znamenito viteško dvorano, ki ga s svojimi freskami ni pustila ravnodušnega. Sledil je še ogled bivalnih prostorov v samem gradu Hrastovec, ki bodo v tem letu kmalu začeli samevati, saj bodo iz njih izselili sedemdeset stanovalcev.

Na gradbišču v Lenartu, kjer trenutno že stoji več hiš, sta ministra pozdravila župan Občine

Sodoben objekt s posluhom do ranljivejših skupin in okolja

Lenart mag. Janez Kramberger in izvajalec Marjan Bračko. Ministra sta presenetila zračnost prostorov in tudi posluh, da so se odločili za leseno gradnjo, ki je prijazna izbira tako za naravo kot za njene prihodnje stanovalce. Devet hiš bo imelo na strehah sončne elektrarne, ogrevali in hladili pa se bodo s toplotnimi črpalkami, saj želijo, da so objekti čim bolj samooskrbni.

Skupna neto tlorisna površina vseh objektov v Lenartu je nekaj več kot 1.800 kvadratnih metrov. V zavodu načrtujejo, da bo zaključek gradnje v novembru, stanovalke in stanovalce pa bodo vselili predvidoma na začetku leta 2024. Glede na nestabilnost trga v zavodu ocenjujejo, da bo investicija stekla v predvidenih finančnih okvirjih, za katero so namenili pet milijonov evrov, od tega so s strani države pridobili štiri milijone evrov, preostanek pa financira zavod.

Ogledalo družbe | Premišljevanja odgovornega urednika

Burek – mesni ali vegi?

Zmago Šalamun, besedilo
Ana Ploj, ilustracija

Slovenci smo res zelo zanimiv narod, kar se tiče delitev. Delimo se na rdeče in bele, partizane in domobrance, desne in leve in še bi lahko našteval. Skratka, vedno najdemo vzrok, da se delimo. Verjetno se pred dobrim letom še nikomur ni sanjalo, da se bomo v kratkem delili na mesojedce in vegane. Vse to se je začelo z Golobovo izjavo, da bi morali jesti manj mesa, kar res spominja na film Moj ata socialistični kulak. Ampak Slovenci ne bi bili Slovenci, če ne bi te izjave nadgradili. Zavrelo je, ko so se v javnosti pojavila prva imena članov strateškega sveta za prehrano, kjer ni bilo nobenega zdravnika, še bolj pa je zavrelo, ko je javnost ugotovila, da je več kot polovica članov tega sveta privržencev veganstva.

In potem smo poslušali razne nebuloze z ene in druge strani, seveda pa manj mesa ni samo slovenska pogruntavščina, ampak o tej temi veliko govori tudi evropska pravljničarka Ursula, saj se zaveda, da je treba odpirati nove teme in sprožati nove razdore, ker Evropske unije praktično ni več.

Če se vrnemo v Slovenijo, je najbolj zaskrbljujoče to, da ta strateški svet v javnosti nastopa enako kot strokovnjaki s Facebooka – vsiljuje nam svoja prepričanja brez kakšnih realnih strokovnih podlag.

Naj vas ne preseneti, če boste zasledili kakšno oddajo, kjer se bodo ti »strokovnjaki« kregali, ali je v Svetem pismu pravilno zapisano, da sta bila Adam in Eva izgnana iz raja zaradi jabolka, ali je to napaka. Mogoče bodo posamezni »strokovnjaki« poskušali dokazati, da gre za napačno interpretacijo, da Eva v roki drži ocvrtega piščanca.

“

V pogovore o posodobitvi nacionalnih prehranskih smernic bi bilo nujno vključiti zdravo kmečko logiko.

Ob vsem tem smo dobili še spletno stran Naša super hrana, kjer lahko potrošniki preverjajo, kje dobijo najcenejšo in posledično seveda tudi neakovostno in nezdravo hrano. Tako vlada spodbuja nakup neakovostne poceni hrane, v glavnem uvožene iz tujine, ki ima zaradi prevozov višji ogljični odtis, o katerem zelo radi govorimo. Vsekakor dolgi prevozi v hladilnikih ne izboljšujejo kakovosti ne mesu ne zelenjavi.

V pogovore o posodobitvi nacionalnih prehranskih smernic bi bilo nujno vključiti zdravo kmečko logiko, saj nam je vsem jasno, brez velikih raziskav, da je egiptovski krompir manj zdrav od domačega, jasno pa je tudi vprašanje ogljičnega odtisa, saj ta krompir, da doseže končnega potrošnika, prepotuje dobrih 4.000 kilometrov, podobno je s španskim paradiznikom itd. Tudi pri mesu in mesnih izdelkih je zgodba podobna. Primerjal sem cene in tri najvišje cene svinjskega mesa v naših trgovinah ima meso domačega, slovenskega porekla, med najcenejšimi pa je meso iz Španije, Italije in Madžarske.

»Nimam toliko, da bi kupoval poceni,« pravi star pregovor, v Sloveniji pa s spletno stranjo Naša super hrana potrošnika nagovarjamo, da kupuje cenejšo in posledično neakovostno hrano.

Težava je, ker nihče od odgovornih ne sliši ali noče slišati tistih domačih strokovnjakov, ki pravijo, da bi morali imeti prehranski sistem tak, da bi lahko slovenski potrošniki kupovali živila slovenskega izvora, in tu so zadeve daleč od idealnih.

Zame kot laika je pomembno, da jem zdravo lokalno hrano, pa naj bo to meso ali zelenjava, po moje z nobenim ni dobro pretiravati.

Od prepričevanja »mesni ali vegi« je bolj pomembno, da v državi vzpostavimo dobavne verige med kmetom, živilsko predelovalno industrijo in trgovino. Vsekakor bi pričakoval, da strateški svet naredi analizo, kakšno hrano jemo in kakšni ogljični odtis ima, ker menim, da ceneni španski paradiznik in poljsko meso nimata dobrega.

S skrajšanjem transportnih poti in dobavnih verig bi veliko naredili za okolje, ob tem pa tudi za dodano vrednost znotraj gospodarskega sistema.

To bi bilo bolj smiselno kot poslušati kakšno vplivnico iz šova z glavo, polno botoksa, kako nam prodaja zgodbe o mučenju živali in ekologiji. Sama pa ima zaradi vseh kemikalij in neakovostnih oblačil, ki jih ima na sebi, slabši ogljični odtis od goveje farne in se sploh ne zaveda, da je veganstvo, enako kot meso, zahtevna prehranska strategija, ki je lahko prav tako nevarna za zdravje in ne samo hit na družbenih omrežjih.

Župani podpisali anekse k Pogodbi o financiranju javne gasilske službe

Konec januarja so v prostorih Občine Lenart župani z Upravne enote Lenart s predstavniki lenarške gasilske zveze podpisali anekse k Pogodbi o financiranju javne gasilske službe za leto 2023 v delu, ki pokriva delovanje Gasilske zveze Lenart.

Zmago Šalamun, besedilo
Arhiv zveze, fotografija

Anekse so podpisali župani Milan Repič za Občino Benedikt, Marjan Žmavc za Občino Cerkevjenjak, mag. Janez Kramberger za Občino Lenart, Martin Breznik za Občino Sveta Ana in Peter Škrlec za Občino Sveti Jurij v Slovenskih goricah. Župan Občine Sveta Trojica David Klobasa je bil odsoten zaradi službenih obveznosti. V imenu Gasilske zveze Lenart je anekse podpisal aktualni predsednik zveze Jože Selinšek.

Za gasilce Gasilske zveze Lenart je letos volilno leto, saj se bodo 25. marca sestali na 68. redni skupščini, kjer bodo izvolili novo vodstvo zveze in si zastavili program dela za naprej.

Kot so sporočili iz Gasilske zveze Lenart, so bili vsi prisotni na podpisu aneksov enotnega mnenja,

da Gasilska zveza Lenart dela dobro in kakovostno ter v celoti izpolnjuje pričakovanja lokalnih skupnosti. Takšno obliko in kakovost delovanja želijo ohraniti tudi v prihodnje.

Podrobnosti glede financiranja Gasilske zveze Lenart pa bodo župani uskladili na delovnem sestanku z novim vodstvom, ki bo izvoljeno na redni skupščini Gasilske zveze Lenart.

Most čez Velko bo trden, a se bo gradnja zavlekla v junij

Urejene bodo tudi površine za pešce in kolesarje.

Marjan Toš, besedilo in fotografija

Pri Lenartu v Slovenskih goricah so vendarle začeli nekoliko pospeševati dela pri izgradnji novega mosta čez reko Velko pred industrijsko in novo trgovsko cono v smeri proti Gornji Radgoni. Stroji in delavci izvajalca del Markomark Nival izvajajo pripravljala dela. Prejšnji most je bil dotrajan in v slabem stanju, zato je bil potreben zamenjave, so ocenili na Direkciji Republike Slovenije za infrastrukturo.

Po sprejeti prvotni časovnici naj bi bila gradnja sicer končana do druge

polovice aprila letos, a se bodo po novih napovedih dela očitno zavlekla vse do začetka junija. Ker so morali stari most porušiti, so zgradili nadomestnega, prek katerega poteka promet izmenično enosmerno s pomočjo prometno neodvisnih semaforjev. Občasno nastajajo manjši zastoji, zaradi katerih pa v mestu Lenart ni pretirano slabe volje. Te je včasih očitno več med vozniki v kolonah, ki rahlo nestrpno silijo zlasti proti trgovini Hofer. A je tudi to še vedno znosno. Kot poudarjajo, bo novi most zgrajen v skladu z veljavnimi

normativi in standardi, tako glede trajnosti kot seveda nosilnosti. Poleg tega bodo uredili tudi površine za kolesarje in pešce. Kolesarska pot čez most je potrebna tudi zaradi zagotavljanja povezav z novimi kolesarskimi potmi, ki jih gradijo na širšem območju osrednjih Slovenskih goric.

Pogodbena vrednost gradnje mosta znaša 1,4 milijona evrov.

»Turistični delavci ne opravljamo takšne dejavnosti, da bi za svoje delo lahko kadarkoli rekli, da smo ga opravili do konca, saj moramo turistično ponudbo vsak dan nadgrajevati in gostom ponuditi nova doživetja ter še bolj kakovostne storitve,« pravi visokošolska diplomirana organizatorica v turizmu in gostinstvu Martina Breznik Krajnc, ki je sicer še mlada, vendar že izkušena in uveljavljena gostinsko-turistična delavka v osrednjih Slovenskih goricah, saj z gostinstvom in turizmom živi že od malih nog.

Delo v gostinstvu in turizmu zahteva »celega človeka«, ki je predan svojemu poklicu. Kakšne lastnosti mora imeti dober gostinsko-turistični delavec?

Predvsem mora biti gostoljuben, prijazen, komunikativen in družaben, seveda pa mora biti tudi dobro poklicno izobražen in usposobljen. Vse to sem spoznala že kot otrok v domači hiši. Dandanes zaposleni v gostinstvu in turizmu moramo biti komunikativni, znati pa moramo tudi tuje jezike.

V katerih jezikih se lahko sami pogovarjate s tujimi gosti?

Z gosti se lahko pogovarjam v nemščini, angleščini, italijanščini, španščini in hrvaščini, za silo pa tudi v francoščini. Nemško, angleško in italijansko sem se naučila v času šolanja, druge jezike pa ob delu.

Nasploh ste bili zelo uspešni v času šolanja in študija, kajne? Spomnim se, da ste na proslavah ob prazniku občine Cerkvenjak velikokrat prejeli občinsko nagrado za odlične rezultate na področju izobraževanja.

(Smeh) Res je. V osnovni šoli in na Srednji šoli za gostinstvo in turizem v Mariboru sem bila vsa leta odlična, na Višji šoli za gostinstvo in turizem v Mariboru pa sem imela povprečno oceno višjo od 8,5. Uspešna sem bila tudi na Fakulteti za turistične študije v Portorožu, imenovani Turistica, ki deluje v okviru Primorske univerze, kjer sem diplomirala. Zdi se mi lepo, da občina mlade z nagradami spodbuja pri izobraževanju, saj brez znanja ni napredka.

Ker ste zrasli na izletniški kmetiji in ste se si s šolanjem pridobili visokošolsko izobrazbo turistične smeri, ste gostinsko-turistična strokovnjakinja od glave do pete. Ste kdaj razmišljali o kakšnem drugem poklicu ali vam je bil ta položen že v »zibelko«?

Po osnovni šoli sem malce razmišljala tudi o drugih poklicih, vendar na koncu odločitev za moj sedanj poklic ni bila težka. Verjetno bi enako storilo 90 odstotkov mladostnikov v mojem položaju. Pretehtalo je to, da sem po naravi družabna in komunikativna, da rada delam z ljudmi in da rada potujem. To pa so karakterne lastnosti, ki so v gostinstvu in turizmu zaželeni. Vesela sem, da sem se odločila tako, kot sem se.

Po šolanju ste se zaposlili v družinskem podjetju Gostinstvo in turizem Breznik, d. o. o., ki se

Martina Breznik Krajnc

Gostinstvo in turizem ima zapisano v genih

Odraščala je na Izletniški kmetiji Breznik v Komarnici v občini Cerkvenjak, tako da je že v domači hiši spoznala vse plati gostinsko-turistične dejavnosti. Z njo smo se pogovarjali o njeni dosednji življenjski in poklicni poti ter nasploh o razvoju gostinstva in turizma v osrednjih Slovenskih goricah, s katerim je usodno povezana, odkar pomni. Domačini radi rečejo, da ima Martina ukvarjanje z gostinstvom in turizmom zapisano že v genih.

Tomaž Kšela, besedilo
Tjaša Oman in Žiga Kalan, fotografiji

Martina Breznik Krajnc je bila od leta 2014 do leta 2016 cerkvenjaška vinska kraljica. Foto: Tjaša Oman

že več kot 15 let ukvarja z gostinstvom in turizmom, še dlje pa z vinogradništvom.

Tako je. Poklicno pot sem začela v našem družinskem podjetju. Prvo plačo sem prejela leta 2016. Danes je situacija takšna, da podjetje še vedno vodi oče Damjan, ki je član Slovenskega reda vitezov vina in viničar cerkvenjaške potomke najstarejše trte na svetu – Johanezove trte, in mama Terezija, ki je odlična kuharica. Midva z bratom Markom, ki je magister vinogradništva in vinarstva ter v naši znameniti vinski kleti vzgaja odlična vina, vse od šardoneja, traminca, laškega rizlinga in rumenega muškata do penine, pa čedalje bolj skrbiva za vsebino dela in ponudbe. Pri tem nama pomaga tudi moj mož Žan, ki je po poklicu gastronom in sommelier I. stopnje, izobražuje pa se za organizatorja v gostinstvu in turizmu.

To je res močna ekipa gostinsko-turističnih delavcev in strokovnjakov, ki ne skrbi samo za razvoj družinskega podjetja, temveč prispeva tudi k razvoju gostinstva in turizma v občini

Cerkvenjak in nasploh v osrednjih Slovenskih goricah. Že v času, ko ste se izobraževali, ste delali v Turistično-informativnem centru (TIC) Cerkvenjak, kajne?

V TIC Cerkvenjak sem delala leto in

kakšnih storitev si želijo in podobno.

Aktivni ste bili tudi na drugih področjih.

Sodelovala sem pri delu Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak ter v upravnem odboru mladinske sekcije Štajerske turistične zbornice.

Domačinom ste še posebej ostali v spominu kot 4. cerkvenjaška vinska kraljica.

Cerkvenjaška vinska kraljica sem bila od leta 2014 do leta 2016. V teh dveh letih sem pridobila izjemno bogate izkušnje, ki si jih prej nisem znala niti predstavljati. Spoznala sem zelo veliko vinogradnikov in vinarjev ter gostinsko-turističnih delavcev iz celotne Štajerske, pa tudi iz Posavja, Primorske in drugih vinorodnih okolišev. Seznanila sem se tudi s številnimi primeri dobre prakse na področju razvoja vinarstva ter gostinstva in turizma v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem. Bila sem tudi v Bruslju, od koder usmerjajo razvoj v Evropi.

Kako na osnovi vsega tega

vidite možnosti za razvoj gostinstva in turizma v osrednjih Slovenskih goricah?

Menim, da imamo v osrednjih Slovenskih goricah dobro osnovo za razvoj gostinstva in turizma. Imamo dobre ponudnike, kakovostne proizvode (dobra vina, odlično kulinariko, kakovosten med itd.), dobre muzeje, bogato kulturno dediščino, vse bolj razvito infrastrukturo in LAS Ovtar Slovenskih goric, ki se zares trudi vse to povezati in ponuditi različnemu ciljnemu občinstvu. V zadnjih letih smo na tem področju zelo napredovali. Pri nas lahko obiskovalci na majhnem prostoru vidijo in doživijo zares veliko. Mislim, da smo na odlični poti. Naša prednost je tudi neokrnjena narava, ki je bila včasih na ruralnih področjih simbol zaostajanja v razvoju, danes pa jo ljudje iz urbanih središč iščejo, da bi se vanjo umaknili iz mestnega vrveža. V osrednjih Slovenskih goricah imamo veliko možnosti tudi za razvoj dnevnega in tranzitnega turizma. Med ponudniki gostinskih in turističnih storitev pogrešam več medsebojne komunikacije in sodelovanja. Eden naših glavnih problemov je to, da se vsi pogovarjamo o povezovanju, premalo pa se dejansko naredi.

Kako pa je s prenočitvenimi zmogljivostmi? Jih je dovolj?

V Cerkvenjaku jih je veliko – skupaj več kot 70, kar je veliko. Bolj kot prenočitvenih kapacitet nam primanjkuje programov za pozno jesen in zimo. Pozimi se turizem pri nas skoraj ustavi, medtem ko imamo spomladi in poleti ter v zgodnji jeseni kar veliko programov in prireditev.

Tudi sami prispevate k temu, da bi bilo v osrednjih Slovenskih goricah več prireditev. Kakšne ste organizirali lani?

Skupaj z možem sva lani pripravila Festival vin v osrednjih Slovenskih goricah in Božični sejem v Cerkvenjaku. Razmišljava še o nekaterih prireditvah, vendar se jih ne da pripraviti čez noč, saj terja organizacija vsake prireditve poleg dobre ideje tudi veliko časa, prostovoljnega dela in denarja.

Kaj se vam zdi za razvoj turizma najpomembnejše?

To, da gosti začutijo, da smo jih veseli. Potem se bodo radi vračali in povedali tudi drugim, kako jim je bilo pri nas prijetno. Naši gosti zelo cenijo lokalno, saj vedo, kaj jedo in vedo, da bodo dobili domače sestavine. V okusu mesa se čuti, da je domače.

6

Svoje goste nagovori v šestih jezikih.

7

Delovne izkušnje v družinskem podjetju nabira že sedem let.

Projekt odvajanja in čiščenja odpadnih vod v Lenartu zaključen

Gradnja nove čistilne naprave v Lenartu je zaključena in je še do decembra v poskusnem obratovanju. Čiščenje vod ima za posledico tudi visoke obratovalne stroške, kar bodo uporabniki storitev občutili že v prihodnjem mesecu.

Zmago Šalamun, besedilo
Avgust Zavernik, fotografija

Občina Lenart je v letu 2021 začela z gradnjo nove centralne čistilne naprave, na katero bo oziroma je priključeno celotno mestno naselje Lenart. V letu 1990 je bila zgrajena prva čistilna naprava, ki je čistila odpadne vode za zahodni del Lenarta in iz katerega so se pred gradnjo vse očiščene odpadne vode izlivale v obrobni jarek ob strugi Globovnice.

Za vzhodni del naselja Lenart je bila v letu 2005 postavljena čistilna naprava, ki pa nikoli ni ustrezno delovala. Naprava je delovala z učinkom čiščenja okrog 30 odstotkov. Zaradi navedenega je občina pristopila k celoviti rešitvi čiščenja odpadnih vod v mestu Lenarta.

Tako so v letih 2019 in 2020 na podlagi projektov pridobili gradbena dovoljenja ter po pridobitvi soglasja državnih organov o sofinanciranju investicije začeli s postopki oddaje del. Ker je bil projekt širše zasnovan kot samo čistilna naprava, so projekt razdelili na štiri sklope in ga povezali v celoto. Z razdelitvijo projekta na sklope so jih vodili racionalnost in hitrost izvedbe, saj so s tem pridobili nižje cene in pospešili izvedbo del. Sklopi so obsegali gradnjo čistilne naprave, sprejemno fekalno postajo s tlačnim vodom in dvema prečrpališčema, izgradnjo kanalizacione z redukcijskim bazenom v Kidričevi ulici in tehnični objekt na lokaciji čistilne naprave. Skupna ocenjena vrednost je bila 4.569.277,60 EUR brez DDV. Po prvem razpisu so pridobili ponudbe, ki so presegle predvidena sredstva, zato so s ponudniki nadaljevali pogajanja po konkurenčnem postopku in pridobili vrednost v višini 4.678.387,50 EUR. S takšnim

zneskom so sklenili tudi pogodbo z dvema izvajalcema.

Na začetku novembra so vsa dela zaključili in pridobili uporabna dovoljenja, sama čistilna naprava pa je še vedno v poskusnem obratovanju do 1. decembra letos.

„Vsa dela so bila izvedena za vrednost 4.633.468,90 EUR. Zaradi izrednih podražitev gradenj je bil izvajalec del upravičen do povišanj cen v višini 221.532,18 EUR. Povišanje cen se prizna samo v primeru, ko celotna pogodbeno vrednost zaradi cen vgrajenih materialov znaša nad 10 odstotkov, in je upravičeno le za vrednost, ki presega 10 odstotkov, do 10 odstotkov pa krije povišanje izvajalec del,“ je povedal Avgust Zavernik iz Občine Lenart.

Na to napravo je priključenih več kot 4200 ljudi in vsa industrijska cona

Nova čistilna naprava Lenart je namenjena za čiščenje odpadnih komunalnih vod celotnega mesta Lenart s celotno industrijsko cono, naselja Radehova, v nadaljevanju pa tudi naselja Lormanje. Centralna čistilna naprava Lenart (CČN) omogoča sprejemanje grezničnih gošč za celotno občino Lenart in sprejemanje mulja iz manjših čistilnih naprav na celotnem področju občine.

Del mesta Lenart (vzhodni del in sam center) ima zgrajeno mešano kanalizaciono omrežje, zato na CČN dotekajo mešane komunalne odpadne vode, zaradi česa so na začetku Kidričeve cesti zgradili redukcijski bazen, ki omogoča prelivanje meteornih vod in s tem razbremenjuje CČN. Ta sistem

razbremenjevanja v primeru večjega dežja razbremenjuje vode, umazani val, pa se »lovi« v cevnem zadrževalnem bazenu, ki je istočasno izveden kot »kolektor« med razbremenilnikom in vhodnim črpališčem 1 CČN. Dotok iz »kolektorja« v črpališče 1 se regulira s pomočjo zaporne nastavljive lopute.

Zahodni del mesta je rešen povsem na novo. Tako se je opustila obstoječa čistilna naprava Globovnica in na njeni lokaciji so na novo zgradili sprejemno fekalno postajo, na katero se dovažajo greznične vsebine in mulj iz malih čistilnih naprav ter se skupaj z vodami zahodnega dela mesta prečrpajo na novo čistilno napravo. Na lokaciji fekalne postaje je črpališče 1, ki črpa vodo na črpališče 2 v Ribiški ulici, od tu pa v smeri Radehove, kjer se izlije v obstoječo kanalizaciono in od tam skupaj s fekalnimi vodami dela Radehove na čistilno napravo v Lenartu.

S tem projektom se zaključujejo enega od večjih projektov v Lenartu, saj je vrednost projekta skupaj z DDV skoraj 6.000.000 EUR. Naložbo sta sofinancirala Evropska unija in Republika Slovenija. Projekt je delno sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in pričakujemo poplačila v višini 4.488.000 EUR do sredine leta 2023.

Čiščenje vod ima za posledico tudi visoke obratovalne stroške in te stroške pokrivajo uporabniki storitev, kar bo imelo za posledico tudi dvig cen odvajanja in čiščenja odpadnih vod za uporabnike.

Lenarški svetniki o 17 milijonskem proračunu

V četrtek, 9. februarja, so se lenarški svetniki in svetnice sestali na 2. seji. Po pregledu zapisnika in sprejemu dnevnega reda je župan mag. Janez Kramberger podal poročilo o delu.

Zmago Šalamun, besedilo
Foto Tone, fotografija

Župan je povedal, da je gradnja centralne čistilne naprave v Lenartu zaključena in je nanjo priklopljenih 4.200 ljudi, poleg njih pa tudi industrijska cona. Čistilna naprava je v poskusnem obratovanju do 1. decembra letos. V Zavrhu je bila obnovljena cimprača, v katero bodo ponovno namestili pohištvo, kar naj bi zaključili do 1. maja letos. V občini nadaljujejo tudi z izgradnjo kolesarskih povezav. Trenutno se gradi proti Jurovskemu Dolu, Voličini in Benediktu. Gradnja se bo začela tudi proti Sveti Ani. Za traso proti Sveti Trojici so izvedli ponovni razpis, prispele so nekotika višje ponudbe, pred izborom bodo opravili pogajanja. Podpisana je pogodba za nadgradnjo stavbe Zdravstvenega doma Lenart, katere investicija znaša nekaj več kot 1,9 milijona evra. Z deli bodo začeli 13. marca, z njimi pa naj bi zaključili do konca septembra letos. Pri gradnji mostu na Velki, katere investicija znaša 1,4 milijona, je prišlo do manjših zapletov. Po besedah župana odgovorni na Direkciji za infrastrukturo zagotavljajo, da bodo dela zaključena do 7. junija letos.

Župan je še svetnike in svetnice seznanil s potekom sprejemanja Občinskega prostorskega načrta (OPN), pri katerem sta dodana dopolnjen osnutek in okoljsko poročilo. Pri sprejemanju potekajo še usklajevanja glede gnezdišča redke črne štokrlje, pa tudi obvoznica se približa habitatu z žabami. Župan meni, da bo v roku meseca dni možna javna razgrnitev in da bo omenjeni akt poleti že v obravnavi na občinskem svetu. Župan je svetnikom tudi zagotovil, da bodo predlog dobili pred javno obravnavo. Ob koncu je svetnike povabil še na proslavo ob kulturnem prazniku.

Pri pobudah in vprašanjih je svetnik Maksimiljan Šuman župana pozval, da se čim prej pošlje svetnikom predlog OPN-ja, saj ga morajo pred sprejetjem proučiti.

V nadaljevanju seje so se svetniki v prvem branju lotili sprejemanja letošnjega proračuna, ki znaša nekaj več kot 17 milijonov evrov, kar pomeni, da so uspešni pri črpanju evropskih in državnih sredstev. Zaradi zamika sofinanciranja s strani države je v letošnjem proračunu občine predvideno zadolževanje v višini tri milijone evrov.

Občina Lenart v preteklosti ni imela urejenega odvajanja in čiščenja odpadnih voda, zato te storitve tudi ni zaračunavala občanom. Zdaj sta odvajanje in čiščenje odpadnih voda urejena z novo čistilno napravo v Lenartu ter s čistilno napravo v Voličini in Močni. Za ostalo območje občine pa bodo redno čistili greznice in male čistilne naprave ter redno odvažali (vsaka tri leta) greznične gošče in blato iz malih čistilnih naprav. Za občane bo to pomenilo povišanje položnice, saj so svetniki sprejeli naslednje cene:

- odvajanje komunalne in padavinske odpadne vode v višini 0,311 EUR/m³,
- čiščenje komunalne odpadne vode v višini 0,756 EUR/m³,
- omrežnina odvajanja komunalne odpadne vode za DN ≤ 20 faktor 1 znaša 2,67 EUR/mesec,
- omrežnina čiščenja komunalne odpadne vode za DN ≤ 20 faktor 1 znaša 6,85 EUR/mesec,
- odvoz grezničnih gošč in odvoz mulja iz MKČN znaša 0,236 EUR/m³ porabljene vode.

Navedene cene so brez predpisanega davka na dodano vrednost.

Svetniki so s sklepom določili nove cene vzgojno-varstvenega programa v javnih vrtcih v občini Lenart. Ceno celodnevne programa za prvo starostno obdobje so iz 420,39 evra povišali za 25 odstotkov, in sicer na 525,49 evra. Ceno celodnevne programa za drugo starostno obdobje se je tudi povišala za 25 odstotkov, to je iz 321,15 evra na 401,43 evra. Ob koncu seje so svetniki sprejeli tudi Odlok o merilih in pogojih za odločanje o podaljšanem obratovalnem času gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja.

»Kultura ne more razdirati in prevračati, mora presegati.«

Zmago Šalamun, besedilo
Nina Zorman, fotografija

V petek, 10. februarja, sta lenarški kulturni dom objeli slovenska beseda in glasba. Osrednjo slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku so soustvarili številni mladi glasbeniki in pevci, recitale vložke pa je izpeljal Miroslav Mauko. Slavnostna govornica je bila ravnateljica Celjske Mohorjeve založbe dr. Tanja Ozvatič, ki je na piedestal postavila slovensko pisano besedo, branje in kulturo, ki »želi biti nekaj najbolj zlahnega, kar človek dela«. V svojem nagovoru se je dotaknila tudi

dostopnosti do knjig, ki so nam dandanes tako rekoč dostopne na vsakem koraku, a da na žalost bralna pismenost med Slovenci upada. Proslave se je udeležil tudi župan mag. Kramberger s podžupanoma Francijem Ornikom in Gregorjem Radoho ter v. d. direktorice Mojco Guzej.

Proslavo je otvorila Vanja Fekonja s slovensko himno ob klavirski spremljavi. Bogat kulturni program je povezoval Miroslav Mauko, predsednik KD Delavec Lenart, ki že

mного let pripravlja odlične in kakovostne kulturne vsebine.

Kulturni program so soustvarjali številni mladi pevci in glasbeniki: Špela Brumen in Aleksander Živko, Neža in Robert Ožinger, Pihalni kvintet Pulz, Mladinski pevski zbor Osnovne šole Lenart, iz Konservatorija za glasbo in balet Maribor, Podružnična šola Lenart pa: Matic Veronik, Katja Smonkar, Lucija Vinter, Tai Kmetič, Zala Čuček Rojs, Slavica Kurbus in Ela Črešnar ter Osnovna šola Voličina.

Na županovem sprejemu gospodarstvenike nagovoril minister Matjaž Han

Slavnostni govornik na prireditvi je bil minister za gospodarstvo, turizem in šport Matjaž Han, ki je v svojem govoru izpostavil gradnjo partnerstva in zaupanja med politiko, gospodarstvom, lokalno skupnostjo in civilno družbo.

Zmago Šalamun, besedilo
Nina Zorman, fotografija

Župan Občine Lenart mag. Janez Kramberger je zadnji petek v januarju v Domu kulture Lenart priredil tradicionalno srečanje podjetnikov, direktorjev, vodij javnih zavodov, občinskih svetnikov, predsednikov društev, duhovnikov in predstavnikov drugih organizacij, ki soustvarjajo življenje in delo v občini Lenart. Župan je najprej pozdravil vse zbrane, poseben pozdrav in zahvalo pa je namenil slavnostnemu govorniku, ministru Matjažu Hanu. »To tradicionalno srečanje v naši občini organiziramo v mesecu januarju z namenom, da vam izkažemo zahvalo za vaš trud in delo,« je povedal Kramberger.

Slavnostni govornik minister Han je v svojem nagovoru izpostavil, da je pomembno, da politika pripomore k napredku gospodarstva: »Pomembno se mi zdi, da politiki in ministri gredo na teren, da vidijo in rešujejo stvari s terena. Naša naloga je, da naredimo pogoje, da bodo uspešni lahko šli naprej, in da nikogar ne pustimo zadaj.«

Minister je tudi podal opažanja v času njegovega ministrovanja: »Ko v zadnjem obdobju hodim po Sloveniji, moram reči, da imamo kopico vrhunskih podjetij, ki niso izpostavljena, pa zaposlujejo in imajo novo dodano vrednost, so izvozniki in so lahko ponos Sloveniji. Takemu gospodarstvu mora politika slediti. Verjamem, da nam bo skupaj uspelo pripeljati gospodarstvo tja, kamor si vsi skupaj želimo – da bo bolj konkurenčno in da absolutno moramo nadaljevati z gradnjo partnerstva in zaupanja med politiko, gospodarstvom, lokalno skupnostjo in tudi civilno družbo. Dogodki, kot je današnji, so izrednega pomena, da se med seboj slišimo, pogovorimo in sprejmemo odločitve, ki bodo pomagale slovenskemu narodu. Mislim, da ima Slovenija veliko priložnost, da postane zmagovalka,« je sklenil nagovor.

Sledila je gledališka predstava Skočiva pod odejo po motivih Raya Cooneyja, nato pa še pogostitev v Centru Slovenskih goric.

Ljubljanske ulice krasijo ptičje hišice Lenartčanke Tjaše Peserl Dvoršak

Barbara Ribič, besedilo
Tjaša Peserl Dvoršak, fotografija

Ljubljanske ulice je v februarju začel krasiti projekt Ptičjih hišk, ki ga je v sodelovanju s Turizmom Ljubljana pod okriljem LUV Festa pripravila Lenartčanka Tjaša Peserl Dvoršak, ki sicer ustvarja za svoje podjetje Dekorista, znotraj katerega dekorira in organizira različne dogodke.

Turizem Ljubljana z LUV Festom uresničuje strateška prizadevanja za čim večjo sezonalizacijo ljubljanskega turizma. Kot je na primer z zdaj že uveljavljenim kulinarčnim festivalom November Gourmet Ljubljana razgibal jesen, bo z novim festivalom poživil meseca, ko je v mestu mirneje, tudi z vidika turističnega obiska. Festival Ljubezni, umetnosti in vdranja se v Ljubljani odvija od 8. februarja, ko se spominjamo največjega slovenskega pesnika, pa vse do 12. marca, ko se ženijo ptički.

Tjaša je s Turizmom Ljubljana začela sodelovati na podlagi priporočila poslovnega partnerja, s katerim je že izpeljala kar nekaj uspešnih projektov. Ljubljana je zelena prestolnica, zato je bil eden od pogojev projekta trajnost

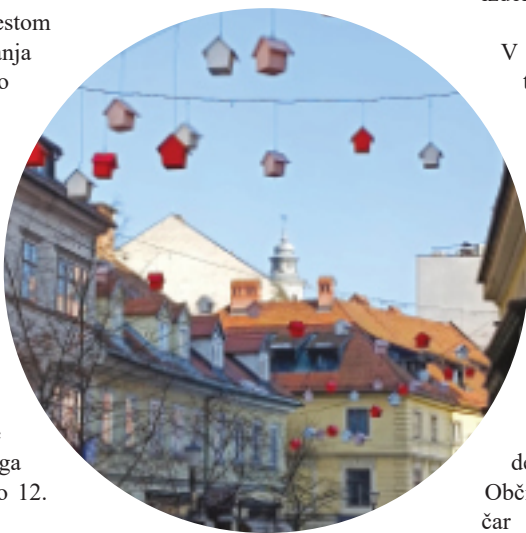
dekorativne instalacije. Idejno zasnovano šestdesetih ptičjih hišk je Tjaša predstavila: »Čeprav je namen ptičjih hišk pticam olajšati pot do hrane v hladnih mesecih, jim te predstavljajo tudi dobrodošlico in zavetje. Ptice so znanilke pomladi in

Tjaša nadaljuje, kako pomembno ji je sodelovanje z lokalnimi ustvarjalci oziroma rokodelci. Tako se je za izvedbo in izdelavo ptičjih hišk obrnila na sokrajana Benjamina Zarneca. Vseh šestdeset ptičjih hišk, ki so že na ogled na Wolfovi ulici v centru Ljubljane, je Benjamin ročno izdelal in pobarval.

V celotnem projektu LUV Festa tudi sicer sodeluje več umetnikov in oblikovalcev. Ob ptičjih hiškah na Wolfovi ulici sta na ogled postavljena še svetlobna instalacija na Kongresnem trgu in srček na Ljubljanskem gradu. Projekt se bo po trenutnih načrtih še širil in razvijal iz leta v leto.

»V prihodnje bi si želela, da se kakšnega podobnega projekta dekorativne instalacije loti tudi Občina Lenart, saj to daje poseben čar mestu, vnese navihanost in kreativnost med ljudi, jih nasmeje in razveseli,« je še povedala Tjaša in soobčane povabila, da si inštalacije po mestu ogledajo kar v živo – s svojo boljšo polovico, z družino ali pa sami.

simbol zaljubljenih, kar je še posebej v ospredju v času gregorjevega – ko se ptički ženijo. Med ptički iskrica ljubezni zagotovo preskoči tudi ob ptičjih hiškah, ko se srečujejo ob poječinah, živahno žvrgolijo in si s polnimi trebuščki dvorijo.«

JAVNI RAZPIS

ZA VPIS PREDŠOLSКИH OTROK ZA VRTEC V
LENARTU ZA ŠOLSKO LETO 2023/2024

Osnovna šola Lenart – ENOTA VRTEC obvešča starše predšolskih otrok, da lahko za šolsko leto 2022/23 vpišejo svoje otroke od 1. 3. 2023 do 31. 3. 2023, in sicer vsak dan od 8. ure do 15. ure, v sredo do 16. ure in v petek do 14. ure.

Vpisujemo otroke od 11. meseca starosti do vstopa v šolo.

Otroke lahko vpišete v celodnevni in poldnevni program.

Vlogo za vpis otroka dobite v enoti vrta (Gubčeva ul. 3, v tajništvo) ali na spletni strani vrta: www.vrteclenart.si. Vlogo lahko oddate v tajništvo ali jo pošljete preko e-pošte: oslenart.vrtec@siol.net.

Pričakujemo vas!

Prešernov dan v Benediktu

Kulturni praznik mora biti opomnik, da se za kulturni dialog trudimo povsod in vsak dan

Ob slovenskem kulturnem prazniku so na oder stopili številni domači izvajalci, slavnostni govornik je bil Tone Peršak. Med gosti v polni dvorani je bil tudi nekdanji minister za kulturo.

Damjan Veršič, besedilo in fotografije

Letošnji slovenski kulturni praznik, Prešernov dan, so v Benediktu praznovali še prav posebej slovesno. V ta namen so v domu kulture pripravili prireditev, na kateri so združili moči številni nastopajoči. Skupne pesmi so pod vodstvom zborovodkinje Majde Leva izvedli ljudske pevke Žitni klas Kulturnega društva Benedikt, KED Vrelec, GKD Benedictus s skupino Vox Angelica in KUD Musica Benedikt z MeCPZ sv. Benedikt. Nastopili so mladi glasbeniki Glasbene šole Musica Benedikt: Ana Leban, Mia in Marko Merčnik, Nika Peklar, Vid Barton, Maša, Sara in Neja Kramberger ter Maja in Aljaž Dvoršak. Z recitali so se predstavili osnovnošolci Jakob Mihael Hajnc, Hana Muršak, Zoja Kovačič, Lorena Lovrec, Tinkara Hajnc in Mihel Mai Leva. Na odru smo v samostojnem nastopu slišali tudi ljudske pevke Žitni klas in Lana Lebrehta na harmoniki, prireditev pa je povezovala Danica Elbl.

Peršak spregovoril o fenomenu slovenščine in pomenu kulture v času globalizacije in digitalizacije

Slavnostni govornik na proslavi je bil Tone Peršak, pisatelj, publicist, gledališki režiser in politik, ki se je 2. januarja leta 1947 rodil na Ločkem Vrhu v občini Benedikt. V rodni kraj se pogosto vrača, otroških dni na Ločkem Vrhu pa se ne spominja, saj ga je z materjo, ki je bila takrat najemnica enega prostora v hiši, hitro po rojstvu zapustil. Preselila sta se v Spodnje Ivanjce. »Sem pa kasneje že zaradi formalnih opravkov večkrat prihajal v Benedikt, ne nazadnje sem bil tukaj krščen in vpisan v matično knjigo. Seveda me je vedno zanimalo, kje sem bil rojen. Moram pa povedati, da do lanskega poletja nisem vedel, kje je bila hiša, v kateri sem se rodil. Tiste hiše zdaj ni več, stoji pa na njenem mestu nova, v kateri zdaj živi vnuk tedanjega lastnika.«

Peršak, ki se je rodil kot nezakonski otrok in je z materjo živel do svojega 12. leta, nakar je odšel v prvo službo, svoje otroštvo, starejše polbrate, prebijanje iz revščine, nadarjenost in pot do visoke izobrazbe opiše v

avtobiografskih romanih Usedline in Preobrat.

V slavnostnem nagovoru v Benediktu je izpostavil fenomen slovenskega jezika, ki se je na prostoru, kamor so se v dveh valovih priselili predniki Slovencev (slovanska plemena), ohranil, še več, jezika, iz katerega se je razvila kultura, se je naučilo celo plemstvo, ki je bilo germanskega in italijanskega izvora. »Pri tem moramo upoštevati, da so takrat na ozemlju sedanje Slovenije živeli ljudje, ki so bili kulturno in organizacijsko bolj razviti, za seboj so imeli zgodovino rimskega imperija. Čeprav naših prednikov ni bilo veliko in so bili kulturno manj razviti, so uspeli asimilirati staroselce in posledično ohraniti svoj jezik in določene elemente kulture (mitologija, običaji itd.), ki so jih prinesli s seboj. Po pokristjanjenju so marsikaj od tega prenesli v praznovanja cerkvenih praznikov. Očitno so imeli naši predniki v sebi nek močnejši potencial, neko močnejšo skupnostno zavezanost kot mnoga večja ljudstva, ki pa so potem izginila. Mi pa smo obstali.«

V nadaljevanju je Peršak poudaril pomen kulture v sedanjem času globalizacije in digitalizacije. »Kultura vzdržuje določene vzorce mišljenja in čustvovanja. Vsak jezik je poseben in ima, kot rečem, vase vgrajeno neko podobo in čutenje sveta. Med jeziki so razlike, in ko na primer iščemo besedo, ki bi bila prevod naše, velikokrat takšne besede ne najdemo. Imamo občutek, da takšna beseda v angleščini, nemščini itd. nima iste vsebine, čeprav gre za dobesedni prevod. To je tisto, da ima jezik v sebi neko duhovno podobo, način čustvovanja, pogled na svet. In kultura, še posebej književnost in druge vrste umetnosti, nekako to ohranja in razvija ter daje skupnosti občutek identitete.« Sogovornik poudarja, da je potrebno, če se želimo izogniti negativnim vplivom globalizacije in digitalizacije, gojiti zavezanost kulturi: »Danes funkciji kulture grozi veliko dejavnikov. Digitalizacija uvaja nek svoj jezik, neko njegovo alternativo. Globalizacija na drugi strani revitalizira pomen posameznih

jezikovnih skupnosti. Priča smo pritisku angleščine kot svetovnega jezika. Dogaja pa se tudi to, da družba razpada na neke interesne skupine, občutek imamo, da nismo več tako povezani, kot smo bili nekoč. Zato bi lahko dejali, da je dolžnost politike, da zavestno goji in vztraja pri funkciji kulture, da se zaveda njenega pomena in gradi na njej.«

Peršak pravi, da je za Štajerce značilno, da so zavezani krajem, iz katerih prihajajo, in to velja tudi zanj. »Sam sem se sicer gibal po širšem območju. Od Benedikta do Svetega Jurija ob Ščavnici, kjer sem obiskoval šolo, do Juršincev in podobno. V teh krajih se dobro počutim.«

Mag. Milan Repič: »Za kulturni dialog se je treba truditi povsod in vsak dan.«

Mag. Milan Repič, župan Občine Benedikt, je na začetku pozdravnega govora recitiral verze iz pesmi V tovarni, ki jih je pred več kot sto leti zapisal pesnik Karel Destovnik Kajuh in govorijo o pomanjkanju kulturnega dialoga. Vprašal se je, ali lahko iz tistega časa povlečemo kakšne sodobne vzporednice, in

Najstarejša občanka upihnila 96. svečko

Marija Ketiš je kljub častitljivi starosti še precej pri močeh.

Damjan Veršič, besedilo in fotografija

30. januarja je 96. rojstni dan praznovala najstarejša občanka občine Benedikt Marija Ketiš. Na domu v Spodnji Bačkovi 43, kjer živi s svojimi najdražjimi, so jo za praznik obiskali in z drobno

izrazil upanje, da pri tem ne bo preliivanja krvi, kar se dogaja nedaleč stran od nas. Kulturni praznik mora biti po njegovih besedah opomnik, da se je za kulturni dialog truditi povsod

in vsak dan. »Kultura ni samo pesem, ni samo proza, temveč tudi način življenja in komuniciranja, in to povsod – v družini, družbi, službi, na zabavi itd.«

pozornostjo obdarili župan mag. Milan Repič in predstavnici projekta Starejši za starejše, ki deluje v okviru Društva upokojencev Benedikt, Ivanka Križan in Marija Merčnik. Zaželeli so ji veliko zdravja in

osebne sreče ter še veliko lepih let. Pri svojih 96 letih je Marija še vedno precej pri močeh, obiska pa je bila zelo vesela.

Od Ženjaka proti mostu pri Cafu gradijo dobrih 500 metrov dolgo kolesarko

Občina Benedikt bo na ta način s soslednjim Lenartom tudi kolesarsko povezana.

Damjan Veršič, besedilo in fotografija

Vozniki, ki se peljejo po regionalni cesti iz Lenarta proti Benediktu, naletijo na več cestnih gradbišč. Prvo je ob Velki, kjer izvajajo gradnjo novega mostu. Na tako imenovanem Elblovem klancu je v teku sanacija plazu Žerjavci, dela naj bi bila končana maja letos. Še nižje, na meji med občinama Lenart in Benedikt (pri Cafu), Direkcija RS za infrastrukturo gradi novi most čez Ročico, v katerem bo zajeta ureditev kolesarske površine v skupni dolžini 211 metrov, prav tako ureditev struge vodotoka v območju mostu in rekonstrukcija odseka regionalne ceste v območju navezave

na most. »Glede na dejstvo, da je na omenjenem odseku regionalne ceste predvidena tudi gradnja kolesarske povezave, je ta smiselno vključena v projektno dokumentacijo gradnje nadomestnega mostu. Trenutno potekajo dela za ureditev prometa prek začasnega jeklenega mostu. Promet bo predvidoma konec februarja preusmerjen na začasni most, prek katerega bo voden izmenično enosmerno s semaforjem,« pravijo na Direkciji. Dela opravlja UB Projekt, d. o. o., pogodbeno vrednost znaša 1.067.509,22 evra, predviden rok za izvedbo pa je do maja 2023.

Kolesarko na benediškem delu naj bi zgradili do konca junija

Ob desni strani državne ceste v smeri Benedikta v okviru evropsko sofinanciranega projekta Kolesarske povezave v območno-razvojnem partnerstvu Slovenske gorice urejajo kolesarsko pot, ki se začne ob lenarški industrijski coni, zaključi pa ob avtobusni postaji v naselju Ženjaki v benediški občini. Od mostu ob Ročici do avtobusne postaje na Ženjaku izvajalec Pomgrad, d. d., s partnerjema Komunala Slovenske

gorice, d. o. o., in GMW, d. o. o., ob regionalni cesti ureja 537 metrov dolgo enostransko dvosmerno kolesarsko pot. Investitor v ta del gradnje kolesarske povezave je Občina Benedikt, strokovni nadzor nad gradnjo pa izvaja Leopolding, Janez Leopold, s. p. Pogodbeno vrednost izgradnje odseka je 311.684,93 evra z DDV. Rok za izvedbo del je 30. junij 2023. Zaradi del na omenjenem odseku občasno prihaja do polovičnih zapor regionalne ceste.

V središču Benedikta gradijo kablovod in vodovod

Damjan Veršič, besedilo in fotografija

V zadnjih mesecih Elektro Maribor, d. d., območna enota Gornja Radgona, med transformatorskima postajama TP5 in TP2 ter naprej do rondoja na Drvanjski cesti gradi kablovod. Sočasno Občina Benedikt ureja vodovodno omrežje.

V okviru razvoja elektroenergetskega distribucijskega omrežja je izvajalec predvidel izgradnjo 20-kV sredjenapetostne prečne povezave med transformatorskima postajama TP Benedikt 2 in TP Benedikt 5, ki zagotavlja rezervno napajanje radialnih odsekov na izvodu Benedikt iz razdelilne transformatorske postaje Lenart. »Na pobudo občine in skladno z občinskim podrobnim prostorskim načrtom za območje »BE 11 – širitev naselja za potrebe stanovanjske gradnje« se je družba Elektro Maribor odločila, da v sklopu občinskih gradbenih del izvede tudi ureditev elektroenergetskega omrežja na omenjenem območju. V ta namen je bila potrebna izgradnja nove nadomestne transformatorske postaje z ustrežno močjo transformatorja (1000 kVA), ki zagotavlja kakovostno in neprekinjeno napajanje obstoječih in predvidenih novih odjemalcev,« je pojasnil Aleš Mauko z Elektra Maribor.

Izvedli so tudi rekonstrukcijo nadzemnega dela omrežja

Vključitev nadomestne transformatorske postaje je izvedena s kablom, speljanim iz obstoječega daljnovoda pri krožišču na Drvanjski cesti, in v dolžini 650 metrov poteka vzdolž regionalne ceste do parkirišča osnovne šole, kjer je locirana nova transformatorska postaja. Na drugi strani je kabel v dolžini 430 metrov speljan iz nadomestne transformatorske postaje Benedikt 2 do transformatorske postaje Benedikt 5 – bencinski servis. Vzporedno so izvedli rekonstrukcijo nadzemnega nizkonapetostnega omrežja. »Glede na število in razpršenost odjemalcev je ta izvedena z devetimi nizkonapetostnimi kablovodi. Na predvideno nadomestno transformatorsko postajo Benedikt 2 so priključeni obstoječi odjemalci, ki so bili zdaj napajani iz obstoječe transformatorske postaje Benedikt 2. Prav tako smo za potrebe novega naselja na Vinogradniški poti oziroma Mariborski cesti položili dodatni kablovod.«

Obstojee električne drogeve so odstranili Omenjena rekonstrukcija je bila v celoti izvedena v zemeljski izvedbi. Po končanih zaključnih delih so

odstranili 22 stojnih mest sredjenapetostnega in 26 stojnih mest nizkonapetostnega omrežja s pripadajočimi vodniki v skupni dolžini trase približno 2,5 kilometra.

Sočasno gradijo še vodovod

Ob tem Občina Benedikt skupaj z gradnjo kablovoda izvaja pomembno, 123.000 evrov vredno investicijo v izgradnjo vodovoda za zagotovitev nemotene oskrbe z vodo za obstoječe naselje za cerkvijo in za možnost napajanja z vodo za novo naselje. Kot pove župan mag. Milan Repič, so investicijo načrtovali že v letu 2021, vendar so se usklajevali z Elektrom Maribor, ki je moral spreminjati lokacijo postavitve transformatorske postaje. »Usklajevanja so bila nujna in smotrna, saj bi bilo nelogično in neekonomično, da bi obe investiciji peljali v različnem časovnem obdobju. Trasi vodovoda in elektro kabla se namreč v precejšnji dolžini prekrivata. Zato je bil sprejet dogovor, da se investiciji izvajata sočasno in po isti trasi, tam, kjer je to mogoče.«

Z deli proti slatinskim vrelcem so že zaključili. V teku je izvedba navezave novega dela vodovoda na obstoječi vodovod na Čolnikovem trgu pri obstoječi pošti, nato pa še izvedba linije za novo naselje BE 11 in navezava na obstoječi vodovod na Vinogradniški poti.

Z lesenimi izdelki razveselil benediške otroke

Selničan, ki je zaradi bolezni popolnoma oslepel, se je ustavil tudi v Vrtcu Benedikt.

Damjan Veršič, besedilo in fotografija

Otroci Vrtca Benedikt, skupine Mavrice, v decembrskem pismu Božička niso prosili za darila zase, ampak za tiste, ki imajo manj sreče in si želijo tistega, kar je nam samoumevno. »V čarobnem decembru smo odkrili, da za obdarovanje drugih ne potrebujemo jelenčkov in sani, dolge brade in plašča, niti pisem in škratov. Dovolj je, da imaš (veliko) srce,« so zapisali v vrtcu.

Kljub temu pa so bili obdarjeni. Na njihova vrata je tik pred božičem nenapovedano potrkal Borut Sotlar. Pred 26 leti se je z ženo iz Maribora preselil v Selnico ob Dravi, kjer si je uredil majhno delavnico, v kateri kljub slepoti izdeluje lesene stolčke in ostale predmete. Te zadnja leta podarja vrtcem in drugim ustanovam. Pri 55 letih je hudo zbolel. Postopoma je začel izgubljati orientacijo in se zaletavati v predmete, sledila je diagnoza: rak na modih, ki se je razširil na pljuča. Po uspešni operaciji so mu odkrili še tumorja na možganih, ki sta povzročila popolno izgubo vida.

Z dejstvom, da je oslepel, se je nekdanji vodovodni inštalater hitro sprizajnil. Iz ostankov smrekovega lesa že vrsto let izdeluje uporabne predmete, ki jih poklanja otrokom. V zameno ne želi ničesar, vesel pa je kakšne pesmice ali recitala.

Ko se je pojavil na vratih benediškega vrtca, je pomočnici ravnateljke Nataši Golob povedal, da želi otroke obdariti z izdelki iz lesa. In le nekaj minut kasneje so se na hodniku vrtca začeli kopičiti leseni stolčki, mizice, božična smreka, didaktične igrače in lesene škatlice. Niti Nataša niti ravnatelj Osnovne šole Benedikt Aljoša Bradač, ki je prihitel v vrtec, nista mogla verjeti svojim očem.

Vrtec Benedikt je tako že 61. po vrsti, ki ga je obdaril. Istočasno rad deli svojo zgodbo in predstavlja otrokom in odraslim svoje drugačno življenje. »Predvsem pa v največji meri potrjuje besede, ki jih izreče Mali princ: »Bistvo je očem skrito, gledati moraš s srcem.«

Ekološka kmetija Plohl

Ekološka kmetija Plohl slovi po kozjih sirih

V Andrencih v občini Cerkevjenjak je v zadnjem času zaslovela Ekološka kmetija Plohl, na kateri se številni ljubitelji domačih dobrot od blizu in daleč oskrbujejo s kozjim mlekom in kozjimi siri ter drugimi mlečnimi proizvodi.

Tomaž Kšela, besedilo in fotografiji

»Kozje sire, ki jih ponuja naša ekološka kmetija, sem začela izdelovati pravzaprav spontano, brez posebnega načrta,« pojasnjuje Petra Žnidarič, ki skupaj z možem Brankom na domačem posestvu redi čredico koz. »Ko sva z možem leta 2014 v Andrencih kupila manjšo posest s hišo in se z družino vanjo preselila, smo zraven pripeljali kozico, saj so zdravniki najinima otrokoma priporočili, da zaradi zdravstvenih razlogov uživata kozje mleko. Kozjega mleka namreč takrat ni bilo mogoče kupiti v vsaki trgovini, pa še domače je boljše. Ko je naša koza dobila kozličke, so bili tako ljubki, da jih na željo otrok nismo dali od hiše. Tako se je naša čredica koz začela povečevati, mleka pa je bilo nenadoma za naše potrebe preveč. Zato smo začeli kozje mleko prodajati, včasih pa sem iz njega

naredila tudi kozji sir. Tako se je začela naša dopolnilna dejavnost.«

Korak za korakom se je tako na Ekološki kmetiji Plohl razvila proizvodnja sira. Danes Petra iz domačega kozjega mleka izdeluje trde kozje sire z orehi, bučnimi semeni in kajenskim poprom, seveda brez dodatkov. Poleg tega lahko ljubitelji mlečnih izdelkov iz kozjega mleka na kmetiji dobijo tudi domači kozji jogurt in kozjo skuto. Poleg tega Petra na eni od bližnjih ekoloških kmetij kupuje domače kravje mleko in iz njega izdeluje sir in skuto ter še nekatere mlečne izdelke. Tako se lahko stranke na Ekološki kmetiji Plohl oskrbijo z mlečnimi izdelki tako s kozjega kot s kravjega mleka.

Kot pojasnjuje Petra, je v njihovi kozji čredi trenutno že 16 odraslih

Na Ekološki kmetiji Plohl v Andrencih imajo že 16 koz in 13 kozličkov in kozic, s katerimi se rad igra Žak.

koz in 13 malih kozličkov in kozic, ki hitro rastejo. Ob skrbi zanje se z možem po naporni službi sproščata, z malimi kozlički pa se rada igrata tudi sinova Žak in Gal. Njihovo ekološko kmetijo po vnaprejšnjem dogovoru včasih obiščejo tudi otroci iz vrta in osnovne šole v Cerkevjenjaku, ki se najdlje zadržijo prav pri kozličkih in kozicah. Po Petriinih besedah kozje črede ne nameravajo več veliko širiti, saj imajo dela z njo dovolj.

»Delo v sirarni je bolj zahtevno, saj terja veliko natančnost, vendar tudi pri njem dejansko uživam, še posebej lep pa je pogled na že izdelane sire, ki se starajo,« pravi Petra. Da danes

proizvaja kakovostne sire, se je morala tudi marsičesa naučiti.

»Doma nimamo trgovine, v kateri bi prodajali sire, temveč sodelujemo z Dobrino, Eko Prlekijo in še nekaterimi manjšimi trgovinami. Če

“

Delo v sirarni je bolj zahtevno, saj terja veliko natančnost.

nas kdo pokliče po telefonu, ker želi sam priti po sir, pa ga tudi dobi. Starejšim iz bližnje okolice mlečne izdelke iz kozjega mleka na njihovo željo dostavimo tudi na dom, saj si sosedi med seboj moramo pomagati,« pravi smeje Petra.

Srečanje podjetnikov

Tomaž Kšela, besedilo
Valerija Toš, fotografija

Tako kot vsako leto na začetku leta je Občina Cerkevjenjak tudi letos v sredini januarja pripravila srečanje podjetnikov, poslovnih partnerjev in javnih zavodov s sedežem na območju občine. Na njem so sodelovali tudi vodja Skupne občinske uprave Maribor mag. Zorica Zajc Kvas, vodja Medobčinske inšpekcije Maribor Nina Majcenovič Mikl, direktor Občinske uprave Občine Cerkevjenjak mag. Vito Kraner in predstavnik Območne obrtno-podjetniške zbornice Lenart Damjan Breznik.

Zbranim je najprej spregovoril župan Občine Cerkevjenjak Marjan Žmavc, ki je povedal, kaj vse je v zadnjem času za spodbujanje in razvoj podjetništva postorila občina in kaj načrtuje v letošnjem letu. Nato jih je povprašal, kako lahko občina še prispeva k izboljšanju pogojev za razvoj podjetništva. Podjetniki so v sproščenem pogovoru med drugim opozorili na slab signal za mobilno telefonijo v poslovno-obrtni coni v Brengovi, kar jim marsikdaj povzroča sive lase. Občina bo na to opozorila Telekom, ki ravno v

zadnjem času širi optično omrežje na območju občine. Občina pa bo prek reprezentativnih združenj aktivna tudi v razpravah o izboljšanju pogojev za razvoj podjetništva na državni ravni, kjer bo opozorila na probleme, ki so jih izpostavili podjetniki.

Sicer pa se je podjetništvo na območju občine Cerkevjenjak v zadnjih letih močno razmahnilo. V občini je bilo po podatkih Statističnega urada RS leta 2021 131 podjetij, društev in javnih zavodov. Med njimi je bilo le manjše število takšnih podjetij, ki nimajo nobenega zaposlenega. Leta 2021 je bilo na območju občine 108 samozaposlenih, pri njih pa je delalo še vsaj enkrat toliko delavk in delavcev. Skupaj je bilo na območju občine zaposlenih 287 oseb iz občine Cerkevjenjak in drugih občin, vseh delovno aktivnih na območju občine pa je bilo 395. Sicer pa je bilo delovno aktivnih Cerkevjenjačank in Cerkevjenjačanov, ki se preživljajo z delom bodisi v domači občini ali kje izven nje, 924. Stopnja delovne aktivnosti znaša 62,2 odstotka, kar je le malce pod republiškim povprečjem, povprečna bruto plača pa je dosegla skoraj 90 odstotkov republiškega povprečja. Podjetja s sedežem na območju občine Cerkevjenjak so leta 2021 ustvarila okoli 26 milijonov evrov prihodkov.

Mala Prešernova nagrada učenki Juliji Zorko

Tomaž Kšela, besedilo
Slavko Toplak, fotografija

Na kulturni prireditvi, ki sta jo v občini Cerkevjenjak ob slovenskem kulturnem prazniku pripravila Osnovna šola Cerkevjenjak - Vitomarci in KUD Cerkevjenjak, so malo Prešernovo nagrado kot najvišje priznanje osnovne šole na področju kulture podelili učenki Juliji Zorko za dosežke na različnih področjih kulture. Priznanje, ki so ga zadnjič podelili leta 2020, minuli dve leti pa zaradi epidemije covida ne, ji je izročil ravnatelj osnovne šole mag. Mirko Žmavc, ki je zbranim v nabito polni dvorani cerkevjenjskega kulturnega doma čestital ob prazniku. Slavnostna govornica na proslavi je bila mag. Valerija Ilešič Toš, ki je spregovorila o pomenu kulture in kulturnih vrednot v današnjem času.

V bogatem kulturnem programu so nastopili učenke in učenci pod okriljem Konservatorija za glasbo in balet – enota Cerkevjenjak, mešani pevski zbor in folklorna skupina KUD Cerkevjenjak ter recitatorji, osnovnošolci pa so uprizorili dramatizacijo Prešernovega Povodnega moža.

Funkcionalno in estetsko dovršena širitev vrtea

Občina Cerkevjak namerava sedanji vrtec, ki ima pet oddelkov, razširiti s štirimi novimi, saj se število otrok na območju občine povečuje. Vrednost celotne investicije ocenjujejo na 0,8 milijona evrov, od tega je za pridobitev celotne projektne dokumentacije na voljo okoli 86 tisoč evrov. Del dokumentacije je bil že izdelan in plačan v letu 2022, preostanek načrtujejo v letu 2023.

Tomaž Kšela, besedilo in fotografija

Po besedah arhitekta Antona Žižka iz projektivnega biroja Superform iz Ljubljane, ki je izdelal idejni projekt tako za izgradnjo vrtea leta 2014 kot za njegovo širitev, zasnova nove prizidave nadaljuje prostorsko zasnovo obstoječega vrtea. Prizidava ne bo tujek, temveč oblikovno nadaljevanje prostorske zgodbe, ki se zlije z obstoječo arhitekturo. »Arhitektura vrtea spominja na hrošča, ki je priletel na hrib in počiva na soncu. Čaka na otroke, da ga pridejo obiskat in se z njim igrat,« pravi Žižek. Po njegovih besedah bo s prizidavo zagotovljena zadostna površina notranjih in zunanjih prostorov. Prizidani objekt bo dvoetažen in se bo neposredno navezal na obstoječi objekt na južni strani vrtea.

Vrtec v Cerkevniku je v arhitekturnem pogledu res edinstven, saj je dejansko

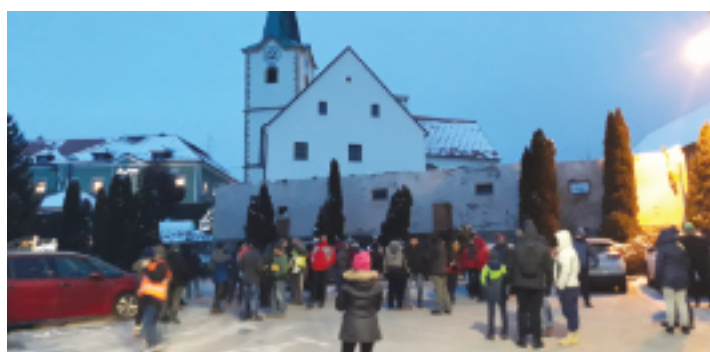
sestavljen iz niza »hišk« (igralnic), ki so ob osrednjem prostoru razvrščene kot okoli nekakšne »jase«. Nova dvoetažna prizidava bo po besedah Žižka s prostorskega vidika logično nadaljevanje obstoječega vrtea. Na spodnjem koncu osrednjega in hkrati komunikacijskega prostora bo zgrajen nov členek – modul z dvema oddelkoma v pritličju in z dvema v nadstropju. Osrednji prostor prizidka bo podaljšek obstoječega. Pot iz obstoječega vhoda vrtea se bo nadaljevala skozi obstoječi vrtec naprej skozi osrednji prostor novega prizidanega dela in se bo na koncu nadaljevala z izhodom na otroško igrišče na prostem. Ker vrtec leži na terenu, ki je nagnjen proti jugu, je že obstoječi vrtec zleknjen na terenu, igralnice pa se kaskadno spuščajo po terenu navzdol.

Izhodišče je namreč, da ima vsaka igralnica nemoten izhod na teras in na teren v pritličju. Na enak način bo priključen nov prizidan del, ki se bo kaskadno spuščal vzporedno s terenom in bo za pol etaže nižji od obstoječega vrtea. Posebnost vrtea bo tobogan ob stopnicah v osrednjem delu, ki bo ustvarjal igrivo vzdušje v osrednjem prostoru. Ob širitvi bodo prenovili tudi kuhinjo.

Z razširitvijo bo vrtec zadostil najnovejšim demografskim gibanjem, ki so za občino Cerkevjak ugodna, otroci pa bodo poleg funkcionalnega dobili tudi lep in arhitekturno dovršen vrtec, v katerem se bo temu primerno razvijal tudi njihov občutek za estetiko in kulturo. Tudi arhitektura je namreč umetnost, ki človeka bogati.

Antonov nočni pohod

Tomaž Kšela, besedilo
Alojz Zorko, fotografija

V Cerkevniku, ki ga krasi cerkev, posvečena Antonu Puščavniku, ki goduje 17. januarja, je Turistično društvo Cerkevjak v sodelovanju z domačim župnikom Jankom Babičem na predvečer žegnanjske nedelje pripravilo Antonov nočni pohod. Po besedah predsednika turističnega društva Alojza Zorka se je na njem zbralo več kot 110 pohodnikov, opremljenih z baklami in različnimi drugimi svetilkami. V trdi temi jih je pot vodila od parkirišča pred farno cerkvijo, kjer so se zbrali, po Čagoni, Brengovi, Cenkov in Cerkevniku do Zorkove domačije v Cogetincih, kjer so pohod sklenili z družabnim srečanjem in pogostitvijo. Turistično društvo

Cerkevjak je Antonov nočni pohod letos organiziralo že desetič. Na okoli deset kilometrov dolgi poti so se ustavili na petih postajah, na katerih so se lahko odpočili in okrepčali. Prizadevni člani turističnega društva so postaje pripravili v Čagoni ob kužnem znamenju, v Spodnji Čagoni pri družinah Čuček in Lajh - Kovarič, pri družini Branka Peklarja, iz katere je aktualna cerkvenjaška vinska kraljica Patricija Peklar, v Cona baru v Brengovi in pri družini Milana Rajha. Zaključno pogostitev pa sta na svoji domačiji pripravila Alojz in Danica Zorko, pri čemer so jima na pomoč priskočile Milena Klajnošek, Sonja Kocmut in Majda Portir. Turistična prireditve,

ki domačinom veliko pomeni, saj so pohodnike pozdravljali ob vsej poti, je tudi tokrat lepo uspela. Vrhunec je praznovanje Antonovega doseglja v nedeljo, ko je bilo žegnanje. Po njem so člani cerkvenega sveta pripravili pogostitev, pri kateri so sodelovali tudi članice Društva kmečkih žena in deklet ter člani Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkevjak. Kot ob vsakem žegnanju so tudi letos v središču Cerkevnika postavili na ogled svoje proizvode številni obrtniki in potujoči trgovci od blizu in daleč, tako da si je lahko vsakdo, ki je to želel, kupil kaj za spomin na Antonovo ali za darilo bližnjim.

Družina Petre in Roberta Ješovnika zna poprijeti za delo tako na žagi kot v gozdu in na polju.

Nova žaga v Cogetincih

Tomaž Kšela, besedilo in fotografija

Na kmetiji »Pri Boštjanovih« v Cogetincih je konec minulega leta začela obratovati žaga, kar je razveselilo številne domačine, ki so morali doslej svoj les na žaganje voziti v druge občine. Kmetijo, ki je bila v lasti petih ostarelih bratov in sester, sta leta 2020 s pogodbo o preužitku Franca in Terezije Vogrin prevzela Petra in Robert Ješovnik iz Gornjih Ivanjcev, ki sta pred tem že desetletje obdelovala njihovo zemljo. »Ker sva vse dobro poznala, nama ni bilo težko prevzeti skrbi za brata in sestro Vogrin. Franc je žal že umrl, Terezija, ki je nepokretna, pa živi z nami na naši domačiji v Gornjih Ivanjcih,« pravi Petra Ješovnik.

Na Ješovnikovi domačiji v Gornjih Ivanjcih poleg Petre, ki je diplomirana inženirka kmetijstva, in njenega moža Roberta, ki je mizar, živita in delata tudi njuna sinova David, ki je lesarski tehnik, in Jure, ki končuje šolo za električarje. Z njimi živi tudi Robertova mama. Sedaj skupaj obdelujejo 26 hektarov obdelovalne zemlje in 21 hektarov gozda. Na kmetiji redijo goveje pitance in kokoši nesnice, registrirano pa imajo tudi dopolnilno dejavnost – proizvodnjo testenin na tradicionalen način ter žaganje, skobljanje lesa in izdelavo lesene embalaže.

»Za to, da se bomo začeli ukvarjati z žagarstvom, se je odločil mož Robert, ki se kot mizar tudi poklicno ukvarja z lesom,« pojasnjuje Petra. »V Cogetincih 21 smo montirali horizontalno tračno žago proizvajalca Mebor, ki je slovenskega porekla. Na njej lahko žagamo hlode do premera 70 cm in dolžine 10 m. Tako lahko zažagamo les za ostrejša, late, morale, deske in za druge potrebe. Surovino, torej hlode, črpamo iz lastnega gozda, po potrebi pa jih tudi dokupimo na lokalnem trgu. Po dogovoru s strankami lahko mož njihove hlode sam pripelje iz njihovega gozda na

žago, po žaganju pa jim žagan lest dostavi na dom.«

Tako kot na kmetiji tudi na žagi pomagajo vsi, kolikor jim seveda poleg drugih obveznosti dopušča čas. Posebej pa se žagarstvu posveča sin David, saj je to tudi njegov poklic. Na žagi pa izdelujejo tudi palete.

“

Proizvodnjo želimo nadgraditi z izdelavo pelet in žagovine.

Petri poslovna žilica ne da miru, zato se poleg vsega ukvarja tudi z izdelovanjem testenin na tradicionalen način. Izdeluje jih iz na domači kmetiji pridelanih surovin (pšenice, koruze, ajde in pire) ter iz jaje domačih kokoši, ki jih imajo toliko, da jih še prodajajo.

»Trenutno izdelujem trinajst različnih vrst testenin, ki se razlikujejo po obliki, vrsti in barvi,« pojasnjuje Petra. »Izdelujem jušne rezance, široke rezance, svedre, jušno abecedo, cogetinške polžke in krpice, pa še pirine testenine brez jaje in ajdove testenine brez glutena.« Za svoje proizvode je Petra lani na Dobrotah slovenskih kmetij na Ptujju dobila zlato priznanje za domače široke špinačne rezance in srebrno priznanje za domačo ribano kašo s korenjem. Njene testenine je moč nabaviti v Dobrini v Mariboru, pri Semlerju v Apačah, v mesnici Sirc na Ptujju, na Zeleni točki v Murski Soboti in še v nekaterih trgovinah.

Zgodba o Ješovnikovi družini je zgodba o pridnih in podjetniških ljudeh, ki znajo poprijeti za delo. Zahvaljujoč njihovi prizadevnosti Cerkvenjačankam in Cerkvenjačanom težkih hlovodov ne bo več treba voziti na razrez v oddaljene žage v drugih občinah.

Izletniška kmetija Bauman

Vsak je svoje sreče kovač, a delček je pri nas lahko kujemo tudi za vas

Tako je nekoč v svojo kovačijo in na izletniško kmetijo vabil edinstveni kovač Oto Bauman. Kovaštvo je včasih potekalo od zore do mraka, znanje o kovanju pa se je prenašalo iz roda v rod. Nekoč so kovači konjem popravljali tudi zobe in so jih imenovali kar ljudski zobozdravniki.

Izletniška kmetija Bauman se nahaja na enem izmed čudovitih hribov Slovenskih goric – v Ledineku. Na kmetiji srečamo zanimivega kovača z ženo in hčerko. Vsi se že mnogo let ukvarjajo z domačim obrtništvom in so za svoje delo med drugim bili nagrajeni tudi z Zlato vrtnico Hortikularnega društva Maribor in bronastim priznanjem Turistične zveze Maribor. Kovaštvo je pomemben del kulturne dediščine, hkrati pa so skrbno izdelani kovaški izdelki izpod rok anovškega kovača Ota Baumana čudovit okras, ki ga srečamo marsikje.

Mojca Simonič, besedilo

Osebni arhiv in Mojca Simonič, fotografije

Ota Bauman

Pogledj delo kovača

Spoštovani kovač, kdo vas je navdušil nad obrtjo kovaštva?

Ko kmet ni potreboval več kovača. Že moji pradedek, dedek in oče so bili kovači; oni so podkovali predvsem konje in popravljali kmetijsko orodje, a tudi v naših vaseh so kmetje namesto konj začeli uporabljati traktorje. Že dedek je bil kovač tukaj, v Ledineku. Oče se je v Avstriji izučil za kovača in nato kupil kovačijo v Gasteraju, kjer je ustvarjal. Z bratom sva se učila tako od dedka kot od očeta. Ko sem se poročil, sem z ženo Ano 12 let preživel v Nemčiji in tam delal kot kovač v industriji. Po letih truda v Nemčiji sva se z ženo vrnila v domovino in obnovila hišo, zgradila hlev, sam pa sem se usmeril v umetno kovaštvo in odprl kovačijo.

Vaši izdelki krasijo našo občino – vhodna vrata na pokopališče, vodnjak ob cerkvi, križ nad mrliško vežico. Kdo so bili vaši naročniki?

Veliko sem ustvarjal za domače ljudi, naročniki pa so bili tudi Avstrijci. Rad sem zahajal na sejme, kjer sem predstavil svojo obrt. Obrtniki smo imeli sejme v Celju, pa tudi v Lenartu. Koval sem različne ograje, karnise, studence, mize, stole, luči in lestence, sakralne izdelke itd. Rad sem ustvarjal za prav vse, ki so si želeli kovanih izdelkov.

Od kod pridobivate kovino in jeklo ter kakšne tehnološke postopke uporabljate pri izdelavi?

Jeklo kupim. Lahko pa tudi iz starih izdelkov izdelam nove. Vsak, še tako droben segment je izdelan ročno. Ne uporabljam šablon ali modelov. Veliko upogibam z roko, uporabljam kladivo in nakovalo, potem je tukaj še del, ko ustvarim končni izdelek s kovicami in vezicami. Nato nastopita še cinkanje in barvanje.

Na kateri izdelek ste najbolj ponosni in zakaj?

Izdelkov je bilo veliko in težko rečem, da sem na katerega najbolj ponosen. Pomembno je, da kovač dela s srcem, da je ustvarjalen. Nikoli mi ni zmanjkovalo idej. Zelo sem ponosen na drobne izdelke – na primer na svečnike in lestence ter manjše sakralne umetniške izdelke.

Le redko še srečamo kovača – kaj menite, da je razlog za to?

Danes je veliko hiš grajenih v drugačnih stilih kot nekoč. Kovane izdelke so zamenjali izdelki iz stekla, »rostfraja« (nerjavečega jekla) ali plastike. Res pa je, da so kovani izdelki tudi dražji. Tudi samo delo ni lahko, zahteva ogromno časa, fizičnega napora in vztrajnosti. Seveda pa moraš kot kovač imeti tudi vedno znova inovativne ideje. Jaz brez tega ne morem in za to živim, pripravljam pa le še manjše izdelke sebi, družini in prijateljem v veselje in za srečo.

Kovaštvo je torej šlo iz roda v rod. Kaj pa izletniška kmetija? Kdaj ste se začeli ukvarjati s kulinariko?

Začetki izletniške kmetije segajo v leto 1994, ko smo na pobudo hčerke Anite začeli z manjšimi pogostitvami. Zanimivo je omeniti, da smo začeli tako, da smo preuredili del stanovanja in ga namenili gostom. Takrat smo lahko sprejeli in pogostili okrog 30 ljudi. Veliko nam

je pomagal in svetoval tudi pokojni Franc Breznik, živinozdravnik iz Lenarta. Ker nam je bilo delo vseč in ker so bili naši gostje zadovoljni, smo se odločili za dozidavo večjega prostora – večje kuhinje in večjega družabnega prostora. Danes lahko in radi sprejememo do 60 gostov.

Vodilna sila izletniške kmetije je ob vaši in ženini pomoči torej vaša hči Anita. Anita, kdaj obratuje izletniška kmetija?

Sprejemamo zaključene družbe po predhodnem dogovoru. Obiskovalci pri nas praznujejo rojstne dneve, svete krste, obhajila in birme, veliko je zaključkov in občnih zborov. Prav vseh smo veseli in jih radi dobro postrežemo.

Pridelate mnogo domačih izdelkov. Kaj ponudite gostom?

Pri nas je hrana pripravljena sveže in ne ponujamo klasične hrane, radi se potrudimo na drugačen način in kuhamo le po naročilu. Pripravljamo izdelke, ki jih pridelamo doma – tako radi postrežemo svinjsko meso in perutnino. Veliko imamo domače zelenjave, za kar gre največja zahvala mami in očetu, ki jo v večji meri pridelujeta in zanjo skrbita. Postrežemo sezonsko hrano. Imamo domača jajca ter različne sirupe in likerje, od sivkinega do bezgovega pa tudi maline, jurke, višnje ipd. Nekoč smo imeli tudi 2800 trsov in smo pridelovali domače vino, a vse več ne gre. Delamo, kolikor zmoremo.

Je pri vas možno tudi naročilo narezkov?

Pripravljamo tudi narezke. Imamo svojo klavnico in radi pripravljamo domače meso iz tünke, tlačenko, prekajene klobase itd. Pripravljamo tudi zelo dobro jetrno pašteto in domači kruh – rženi, zeliščni in ocvirkov. Ob tem postrežemo svežo ali vloženo zelenjavo, saj tudi vlagamo zelo veliko. Postrežemo lahko z domačimi kompoti, paprikami, kumaricami itd. Pripravljamo pa tudi domačo vegeto.

Pripravljate zelo dobro gobovo juho z ajdovimi žganci. Kaj so še druge posebnosti pri vas?

Res je, gobovo juho z ajdovimi žganci gostje radi pohvalijo. Naša posebnost je tudi to, da se radi potrudimo za vegane in vegetarijance. Pri nas lahko dobijo bučno hokaido juho z ocvrtimi bučami, špargljev ragu z mladim kuhanim krompirjem in mnogo drugih izvirnih kulinaričnih mojstrov. Radi pripravljamo različne sladice, na primer gibanice in buhtlje, hkrati pa se poigramo in pripravljamo moderne sladice. Radi poskrbimo za urejeno okolje, saj so naši gostje posledično zadovoljni in se radi vračajo. Rada pa poskrbim tudi za notranjo dekoracijo – za dušo. Okrasim s stvarmi, ki jih imam doma, in tako polepšam notranje prostore izletniške kmetije. Pa tudi za najmlajše poskrbimo. Zanje imamo nekaj igral in domačih živali, ki so otroške družbe zelo vesele.

Ohranjanje tradicije kovaštva je dar za naš kraj, našo Sveto Ano. Srčno upam, da bo morda komu od mlajših bralcev življenjsko delo našega krajana Ota in njegove družine spodbuda in povod za medgeneracijsko povezovanje v prihodnje.

Cvetje v besedi

Prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku so pri Sveti Ani zaznamovali petje, glasba, ples in brana beseda osnovnošolskih učencev in učiteljev ter kulturnikov iz KD Sveta Ana.

Mojca Simonič, besedilo
Milan Rajter, fotografiji

7. februarja so kulturni dom pri Sveti Ani napolnili obiskovalci prireditve Cvetje v besedi. Po Zdravljici, ki so jo odpeli člani otroškega pevskega zbora pod mentorstvom Nataše Petek, ustvarjalne učiteljice glasbene umetnosti, je prireditev povezovala učenka Eva Golob v sodelovanju s članom kulturnega društva Simonom Škofom, ki je interpretiral odlomke Tavčarjevih del, saj letošnje leto obeležujemo 100. obletnico smrti pisatelja Ivana Tavčarja (1851–1923).

Prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku so pri Sveti Ani posvetili tako Francetu Prešernu, največjemu slovenskemu pesniku, kot Ivanu Tavčarju, pisatelju, katerega ustvarjalni opus je zajemal črtice, novele in romane ter tudi povesti. Med najbolj znanimi deli je povest Cvetje v jeseni, iz katere je črpana tudi ideja za naslov prireditve.

Učenci Osnovne šole Sveta Ana so se predstavili skozi odpeto in odigrano glasbo, z njimi je zapela tudi učiteljica Anja Unger, člani Kulturnega društva Sveta Ana pa so se predstavili s plesom – spletom Koroških plesov, deklamacijo pesmi in odlomkov. Suzana Rejak Breznik, predsednica KD Sveta Ana, je prebrala Našo pesem avtorja Karla Destovnika Kajuha, saj je letošnje

kulturno leto posvečeno tudi njemu in njegovi vlogi v kolektivni zavesti Slovencev.

Kulturna prireditev, posvečena največjemu slovenskemu pesniku Francetu Prešernu in plodovitemu pisatelju Ivanu Tavčarju, je prav vse duhovno obogatila. Nastopajoči so prireditve sklenili z mislijo Ivana Tavčarja: »Eno je glavno: naša zemlja se nam ne sme vzeti in narod slovenski mora stati kot večno drevo, kateremu korenine nikdar ne usahnejo!«

Prireditve si lahko ogledate na spodnji QR kodi:

Aktivni zimski dnevi

Mojca Simonič, besedilo
David Pešl, fotografija

Športna dejavnost ima velik vpliv na razvoj odraščajočih otrok in mladine, tako v šoli kot zunaj nje. Kakovostna športna vadba privzema prvine zdravega življenjskega sloga, s sodelovanjem pa otroci in učenci pridobivajo tudi socialne kompetence in samozavest. Obvezen program osnovnih šol zajema tudi športne dneve, ki jih učitelji

organizacijsko in metodično prilagodijo starostnim skupinam učencev. Tako k športnim dejavnostim in zdravemu življenjskemu slogu spodbujajo tudi na Osnovni šoli Sveta Ana, kjer so v torek, 10. januarja, izvedli zimski športni dan. Učenci nižjih razredov matične šole in podružnične šole v Lokavcu so se na šolskem igrišču srečali z zanimivo Mini Planico. Na mobilni skakalnici Mini Planica, ki je šolo obiskala prvič, so učenci poskušali izvajati skoke. Z aktivnostmi na Mini Planici so učenci dobili majhen občutek športa, ki ga nasploh spremljajo le po televiziji. Na športnem dnevu so se v mešanih skupinah pomerili tudi v njim najljubši igri z žogo – igri »Med dvema ognjema«. Dan so sklenili s prejemom športnih medalj.

Starejši učenci so se odpravili na redno testiranje plavanja in na drsanje v Ledno dvorano Maribor, kjer so uživali v gibanju, tako kot vsi ostali učenci in učitelji na športnem dnevu, polnem zanimivosti in novih izkušenj.

K športnim aktivnostim pa spodbujajo tudi vzgojitelji vrta pri Sveti Ani in na podružnici v Lokavcu, kjer zimske dni preživljajo s sankanjem in igrami na snegu. Vzgojitelji, ki dnevno skrbijo za kakovosten razvoj vrtčevskih otrok, so dejali: »Zunaj sneži, našim igralnicam se na sneg mudi.«

Ornitolog na obisku

Mojca Simonič, besedilo
Nuša Kacijan, fotografija

Zeleno igralnico, v kateri živijo majhni ekologi, je obiskal ptičji policist – ornitolog Robert Šiško, ki je majhnim radovednežem predstavil svoje delo – opazovanje ptic. Otrokom je predstavil najpogostejše videne ptice v naši regiji in prav vse povabil k opazovanju. Seznanil jih je tudi s pripomočki, ki jih uporablja pri svojem delu, jim povedal mnoge zanimivosti o živalih in jih opozoril na povezanost življenja v naravi. Otroci so prisluhnili zvokom ptic in si ogledali slikovni material, medtem pa so bili zelo zavzeti in motivirani za delo.

2. seja Občinskega sveta in imenovanje podžupanje

Mojca Simonič, besedilo

25. januarja so se občinski svetniki pri Sveti Ani sestali na drugi redni seji. Osrednja točka dnevnega reda je bila predstavitev že sprejetega proračuna in pomembnih investicij, ki se bodo izvajale v letu 2023. Potrjena so bila tudi stalna delovna telesa občinskega sveta, potrdili pa so še člane Nadzornega odbora Občine Sveta Ana, člane Statutarne pravne komisije ter člane Odbora za okolje, prostor in infrastrukturo, Odbora za družbene dejavnosti in Odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem. Na prvi konstitutivni seji, ki so jo izvedli že 12. decembra, pa so imenovali svetnike v Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Svetniki so se na minuli seji pogovarjali še o spremembah in dopolnitvah Načrta ravnanja s stvarnim premoženjem samoupravne lokalne skupnosti za leto 2023 in o Akcijskem načrtu ukrepov za spodbujanje trajnostnega razvoja turizma v destinaciji občini Sveta Ana. Na 2. seji je župan Martin Breznik seznanil svetnike, da bo s 1. februarjem pri Sveti Ani nastopila funkcijo tudi podžupanja. Na to mesto je imenoval domačinko Bredo Špindler, ki je pri Sveti Ani svetnica že 16 let. Breda obljublja, da se bo trudila po najboljših močeh delovati na vseh področjih, predvsem pa se bo posvetila društvom, šolstvu in kulturi.

Turnir v namiznem tenisu omogoča sodelovanje tudi gibalno oviranim

Mojca Simonič, besedilo
Janez Župec, fotografija

28. januarja je pri Sveti Ani potekal 5. turnir 17. sezone Slovenjgoriške namiznoteniške (SGNT) rekreativne lige. Gre za neformalno skupnost in tekmovanje rekreativcev v namiznem tenisu. SGNT rekreativna liga je nastala v letu 2004, ko je manjša skupina navdušencev iz ŠD Velka in ŠD Sveta Ana skoraj izključno za lastne potrebe vzpostavila tekmovanje v namiznem tenisu za posameznike.

Prvotno se je tekmovanje imenovalo Namiznoteniška rekreativna liga Velka - Sveta Ana. Po podatkih na spletni strani je v prvih 16. sezonah SGNT rekreativne lige sodelovalo natančno 200 igralcev.

Na tokratnem turnirju, izvedenem pri Sveti Ani, je tekmovalo 34 udeležencev, starih od 18 do 72 let. Prevladovali so moški tekmovalci, sodelovali pa so tudi 2 ženski in 1 invalid in invalidskem vozičku. Prvo mesto je dosegel Branko Ponudič iz Brunšvika, drugo Boris Konjič iz Starš, tretje mesto pa sta si delila Rob Chambers, Avstralec, živeč v Mariboru, in Darko Drčić s Ptuja.

»Posebnost SGNT rekreativne lige je v tem, da omogoča tekmovanja in družbeno rekreativnim igralcem namiznega tenisa v enotni konkurenci, ne glede na spol, starost ali do določene mere celo telesno oviranost. Opažamo, da se naše članstvo vse bolj stara, kar morda kaže na to, da namizni tenis za mlajšo populacijo ni tako privlačen. V svoje vrste smo pritegnili bivše vrhunke igralke/igralce in najboljše slovenske igralce na invalidskem vozičku, ki jim tako pomagamo v procesu priprav na tekmovanja. V SGNT rekreativni ligi pa pomagamo tudi mladim igralcem in igralcem v osnovnošolskem obdobju, tako da jim nudimo tekmovalno okolje z raznovrstnimi nasprotniki, kar se je izkazalo za zelo koristno,« pove Janez Župec, dolgoletni vodja SGNT rekreativne lige.

Miroslav Breznik

Uglajen gospod, ki je zavezan kulturi, kraju in domoljubju

Miroslav Breznik je odraščal v Jurovskem Dolu, kjer sedaj z aktivnim sodelovanjem v različnih društvih in občinskem svetu z upokojenskim stažem soustvarja življenje v občini. Najvidnejši je v vlogi predsednika Kulturnega društva Ivan Cankar Jurovski Dol kot organizatorja različnih kulturnih prireditev. Skupaj z ženo še posebej skrbita za brezhibnost oblek in nastopov Folklorne skupine Jurovčan. Izobražen pravnik je velik del svoje kariere zgradil v službi Policije – med drugim je pomagal pri prijemu osumljenca v primeru umora Ivana Krambergerja in bil del ekipe, ki je varovala papeža Janeza Pavla II. med prvim uradnim papeškim obiskom v Sloveniji –, kjer so ga poznali kot izjemno načelnega, poštenega in delovnega, za kar je ob upokojitvi prejel Zlati ščit policije.

Barbara Ribič, besedilo
Osebni arhiv, fotografije

V Kulturnem društvu Ivan Cankar Jurovski Dol je bil Miroslav aktiven že leta 1972, takrat zgolj kot plesalec Folklorne skupine Jurovčan. Nato se je v enako vlogo vrnil šele leta 1998, že naslednje leto pa je bil izvoljen za predsednika kulturnega društva.

Na njegovem zelniku so zrastle ideje in spodbude za Jurjevo srečanje folklornih skupin, zabavnoglasbeno prireditev Zašpilaj in zakrikaj po domače, likovno sekcijo kulturnega društva itd. Slednja je sedaj ena izmed aktivnejših sekcij društva, seveda poleg folklorne skupine, Jurovskega okteta in dramske sekcije.

Aktivno vključevanje v dejavnosti kulturnega društva seveda ni popolnoma obšlo njegovih družinskih članov, v delovanje društva sta vpletena tudi njegov sin Alen in žena Jelka. Po preteku zadnjih dveh štiriletnih mandatov kot predsednika društva Miroslav ni želel več kandidirati, a so ga zmeraj prepričali v nasprotno. »Rad bi se umaknil. Prav je, da vodstvo prevzamejo mladi,« pripoveduje.

Med mladimi sicer opaža nekoliko manj zanimanja za kulturna in podobna društva. Izpostavi, da je v šoli na splošno veliko zanimanja za različne dejavnosti in društva ter pohvali občino, ki programe kulturnega društva odlično sofinancira in v kulturnem domu nudi zelo dobre pogoje za delo.

Miroslav je po srednji policijski šoli in Višji šoli za notranje zadeve na Pravni fakulteti v Ljubljani pridobil naziv pravnik notranjih zadev. Zadnjih petnajst let delovne dobe je na Policijski upravi Maribor opravljal delo policijskega inšpektorja na področju varovanja varovanih oseb, pritožb občanov in notranjih preiskav v policiji. V svoji poklicni karieri je bil vpet v kar nekaj odmevnih dogodkov: leta 1991 v pekske dogodka, ko je kot poveljnik voda Posebne enote Milice vodil varovanje ob zapletu z JLA pred Učnim centrom v Pekrah, kjer se je dokazal kot strokovno usposobljen in zbran vodja miličnikov. Tudi umor Ivana Krambergerja leta 1992 v njegovem domačem kraju ga ni obšel, saj je pomagal pri zbiranju obvestil in prijemu osumljenca. V nadaljnjih postopkih ni več sodeloval. Miroslav je opravil pomembno vlogo tudi pri varovanju številnih oseb, med njimi tudi kot pomočnik vodja štaba za pripravo in izvedbo varovanja obiska papeža Janeza Pavla II. leta 1996.

Tudi v zasluženem pokoju je Breznik zelo aktiven: poleg naziva predsednika kulturnega društva je še predsednik nadzornega odbora v Društvu upokojencev Sveti Jurij v Slovenskih goricah, predsednik častnega razsodišča Zveze društev upokojencev Slovenskih goric in član Streškega društva Policist, Planinskega društva Hakl Sveta Trojica, Policijskega veteranskega

društva Sever Maribor in Kluba upokojenih delavcev ONZ Maksa Perca Maribor.

Življenja v domači občini Miroslav ne soustvarja le skozi delo v različnih društvih. Trenutno mu namreč teče že tretji mandat v vlogi občinskega svetnika. Mladi lokalno zgodovino včasih premalo poznamo, nekoliko starejši pa se boste še spomnili, da je Miroslav v občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah nekoč nekaj mesecev igral še pomembnejšo vlogo.

Bil je namreč prvi izvoljeni župan takrat novonastale občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah, a je zgolj po treh mesecih odstopil s položaja. Glede tega, zakaj je prišlo do tega, je Miroslav pojasnil: »Aktivno sem sodeloval pri utemeljevanju razlogov za ustanovitev svoje občine. Uspešno – dosegli smo visoko udeležbo na referendumu in z veliko večino sem bil izvoljen za prvega župana. So pa po volitvah v kraju ostale velike politične napetosti. Zato sem odstopil. Sedaj se kot neodvisni svetnik zavzemam za sodelovanje z županom, občinsko upravo in vsemi svetniki, ne glede na njihovo politično opredeljenost. Na lokalnem nivoju je najpomembnejše, da vsi konstruktivno sodelujemo pri načrtovanju in sprejemanju skupnih projektov, pomembnih za razvoj kraja.«

Umetna inteligenca nima in ne more imeti svoje kulture

Vida Ornik, besedilo
Maksimiljan Krautič, fotografija

V torek, 7. februarja, je v kulturnem domu v Jurovskem Dolu potekala proslava ob slovenskem kulturnem prazniku. Udeležili so se je številni domačini in predstavniki družbenega življenja v občini Sveti Jurij v Slovenskih goricah. Na proslavi so nastopili učenci Osnovne šole Jožeta Hudalesa Jurovski Dol z recitatorsko skupino, folklorno skupino Šleka pac in mladinskim pevskim zborom, mlada violinistka Alina Berič, umetniška ustvarjalka Agnes Kojc, recitatorka Zdenka Krautič in Jurovski oktet.

Slavnostna govornica na prireditvi je bila dr. Maja Kerneža, magistrica profesorica slovenistike, ki si je pred nekaj leti prav v Jurovskem Dolu ustvarila svoj dom. Ob različnih raziskovalnih interesih se ukvarja tudi z vključevanjem umetne inteligence v izobraževanje. In prav o umetni inteligenci je tekla beseda v njenem govoru. V uvodu nam je predstavila poezijo o Jurovskem Dolu, ki jo je napisala umetna inteligenca. Ob tem je poudarila, da umetna inteligenca nima in ne more imeti svoje kulture, saj je le računalniški program, ki ni sposoben doživljati ali razvijati kulturnih vrednot in običajev.

Podeljena priznanja za dolgoletno ustvarjanje na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti

Priznanje za leto 2021 sta prejela **Nevenka** in **Aleš Gungl** za dolgoletno ustvarjanje na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti. Priznanje za leto 2022 pa sta za dolgoletno opravljanje strokovno-tehničnih opravil pri pripravi in izvedbi kulturnih prireditev prejela **Jože Jager** in **Silvo Plemenič**.

Miroslav Breznik v ospredju (obiska papeža Janeza Pavla II)

Svetniki na seji soglasno potrdili člane odborov

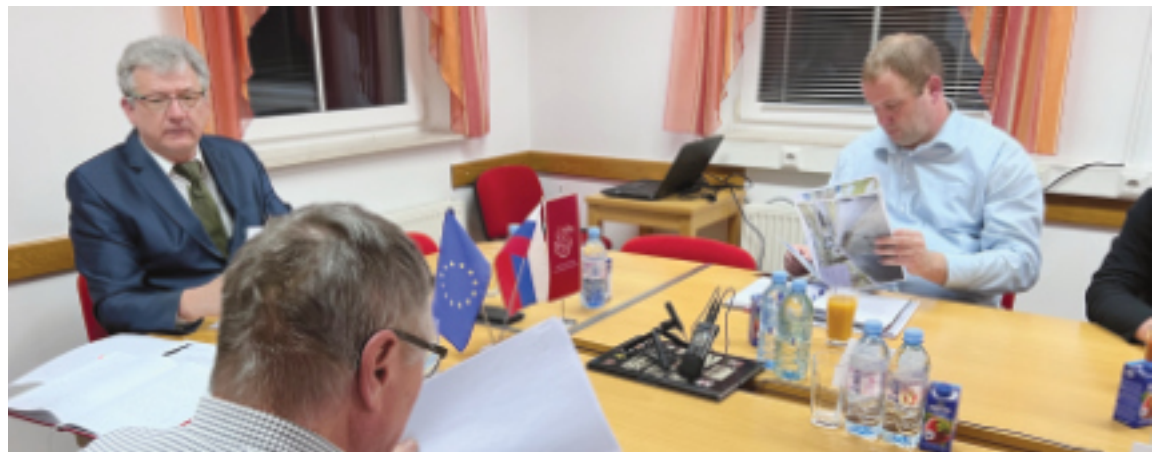
Svetniki in svetnici so na zadnji, 2. redni seji potrdili predlagane člane in članice v odbore. Župan jim je predstavil problematiko plazenja zemlje, govorili so o postavitvi kažipotov in označb krajev, obravnavali pa so tudi prošnjo za donacijo domačinke Mihele Bauman, ki ima cerebralno paralizo.

Nina Zorman, besedilo in fotografija

V Nadzorni odbor Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah so bili imenovani: Elica Sagadin, Natalija Muhič in Matija Plečko. V Odbor za družbene dejavnosti so bili imenovani: Branko Lorbek, Marija Divjak, Jasna Medved Šnajder, Franci Črnčec in Frančiška Kamenšak. V Odbor za gospodarstvo, kmetijstvo in finance so bili imenovani: Dominik Rajšp, Karel Toplak, Gregor Nudl, Branko Črnčec in Uroš Urbanič. V Statutarno-pravno komisijo so bili imenovani: Miroslav Breznik, Marija

Divjak, Jasna Medved Šnajder, Simona Bauman in Laura Kraner. Svetniki in svetnici s 6 proti 3 niso podprli predloga komisije za člane v Odboru za komunalno in gospodarsko infrastrukturo, varovanje okolja in urejanje prostora. Župan je predsedniku komisije Miroslavu Brezniku naložil, da do naslednje seje pripravijo nov predlog.

Po predlogu Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja so svetniki in svetnici soglasno potrdili, da se v Svet za preventivo in vzgojo

v cestnem prometu imenujejo: Karel Toplak, predstavnik občinskega sveta, Roman Črnčec, predstavnik občanov, Samo Kristl, predstavnik občinske uprave, Boštjan Kaloh, predstavnik policije, in Luka Sambolec, predstavnik vzgojno-izobraževalne organizacije.

V Svet zavoda JVIZ in VVZ OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol so bili imenovani: Miroslav Breznik, Gregor Nudl in Jasna Senekovič. Svetniki so županu tudi predlagali, da bi uredili označbe krajev in kažipotov, saj gre za težavo, o kateri

se pogovarjajo že več let. Glede na novoustanovljena delovna telesa občinskega sveta župan pričakuje, da se bodo sestali komisije in odbori ter podali pisne predloge, kam je smiselno postaviti označbe, da bodo lahko na občini stvari korektno uredili.

Več sredstev za sanacije plazov

Po nedavnem močnem deževju se je sprožilo več plazov ob občinskih cestah. S fotografijami je župan predstavil težave, ki se nahajajo v njihovi občini, in pojasnil, da se boji, da bo treba v prihodnosti več

sredstev nameniti sanacijam plazov, saj manjše sanacije le začasno uredijo problem.

Pomagali bodo Miheli Bauman

Na seji se je predstavila tudi prošnja za donacijo stopnišnega dviznega stola, ki so jo prejeli na občini. Domačinka Mihela Bauman že od otroštva boleha za cerebralno paralizo. Soglasno so podprli predlog, da bodo donirali proračunska sredstva in ji pomagali.

Sanacije plazov velik finančni zalogaj

Barbara Ribič, besedilo in fotografija

Obilno deževje je sprožilo številne plazove. Na občini računajo, da bodo potrebovali več kot pol milijona evrov, da rešijo plazenje zemlje na šestih mestih.

V obdobju zadnjih štirih let se je ob državni cesti Lenart–Jurovski Dol sprožilo pet plazov, ki jih je sanirala država. Sanacija teh plazov je stala približno **1,5 milijona evrov**. Ob zadnjem obilnejšem dežju v jurovski občini se je sprožilo kar šest plazov (štiri na novo, dva pa sta se pojavila že prej in sta se zdaj povečala oziroma nadaljevala). Za sanacijo župan Škrlec računa, da bo občina v najboljšem primeru potrebovala vsaj pol milijona, o tej problematiki pa je na zadnji redni seji obvestil tudi svetnike in svetnici. V zadnjih petih letih so za sanacijo različnih plazov porabili dobrih 150 tisoč evrov proračunskih sredstev.

Ob plazovih se ljudje običajno

obrnejo na občino ali kar neposredno na župana, čeprav bi po pravilnem postopku občani morali obvestiti koncesionarja – občina ima namreč sklenjeno pogodbo s podjetjem Pomgrad, ki nadzoruje in vzdržuje občinske ceste. Omenjeno podjetje v imenu občine izvaja tudi zimsko službo pluženja in posipavanja. Ti stroški bodo letos, vsaj kot kaže za zdaj, nekoliko nižji kot običajno. Strošek se ob večkratni snežni odeji namreč ne bi drastično zvišal in še zdaleč ne bi bil primerljiv s stroški sanacije zemeljskih plazov, ki so se po celotni občini sprožili zaradi obilnega deževja. »Sneg se topi počasi, pri čemer voda pronica v zemljo in ima čas odtekat. Kadar v kratkem času pade večja količina dežja na kvadratni meter, ima lahko to na naravo precejšen vpliv. Mogoče bo konec zimske sezone kdo rekel, da smo letos privarčevali pri zimski službi, vendar to ne drži popolnoma.

Prav iz razloga financiranja dragih sanacij plazov bo občina dejansko na slabšem, kot če bi izvajali običajno zimsko službo s pluženjem in posipavanjem,« razloži župan.

Na srečo pri sproženih plazovih ni prišlo do poškodb ljudi ali lastnine. Po sproženem plazju je zmeraj treba nemudoma urediti cesto vsaj do prevoznega stanja. Kadar to zaradi prevelikih poškodb cestišča ni mogoče, se uredijo in označijo obvozi. Nato se začne celoten postopek, kjer se išče dolgoročne rešitve in načrtuje celostne sanacije. Te predstavljajo velik strošek, ki pa je običajno v celoti znan šele po izvedenih potrebnih geoloških raziskavah, pripravljeni projektni dokumentaciji in izbiri izvajalca. Župan Škrlec še pove, da se bodo obrnili in pogajali z državo, da bi pridobili vsaj kak sofinancerski delež.

Župan Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah je v četrtek, 9. februarja, v večnamenskem prostoru Osnovne šole Jožeta Hudalesa Jurovski Dol sprejel in obdaril najmlajše občane – novorojenčke, ki bodo v letošnjem letu dopolnili eno leto. Sprejema se je skupaj s starši udeležilo 14 od 20 povabljenih otrok.

Letošnji sprejem bi moral biti že petnajsti po vrsti, vendar je bil zadnji dve leti zaradi neugodne epidemiološke situacije odpovedan.

Prireditve, ki je v prvi vrsti namenjena čestitkam in proslavitvi ob ustvarjanju oziroma povečanju družine ter s tem občine, so skupaj z vzgojiteljicami Evo

Vivolo in Sonjo Šajher Repa otvorili otroci iz skupine Sončki, ki obiskujejo vrtec v Jurovskem Dolu. Slednji je bil tudi izpostavljen tema županovega nagovora. Zgodovina vrtca sega v leto 2008, ko sta bila predvidena zgolj dva oddelka, danes se otroški smeh razlega iz petih. Zaradi priseljevanja in večjega števila rojstev pa je konec letošnjega leta oziroma v prihodnjem letu načrtovana gradnja delno samostojnega vrtca s kar osmimi oddelki.

Vse zbrane je pozdravila tudi ravnateljica JVIZ in VVZ OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol Vesna Breznik.

Županov sprejem novorojencev

Barbara Ribič, besedilo
Foto Tone, fotografija

JAVNI RAZPIS

ZA PODELITEV PRIZNANJ
OBČINE SVETI JURIJ V
SLOVENSKIH GORICAH

V skladu z Odlokom o priznanjih Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah so z objavljenim javnim razpisom razpisana naslednja priznanja, ki bodo podeljena ob letošnjem občinskem prazniku:

- največ štiri priznanja Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah,
- največ dva Jurijeva srebrnika,
- en Jurijev zlatnik.

Besedilo javnega razpisa in ostala razpisna dokumentacija sta objavljena na spletni strani občine: www.obcinajurij.si, rubrika »Javni razpisi«. Dokumentacijo pa je mogoče dobiti tudi na sedežu Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah v času uradnih ur. Rok za oddajo predlogov je petek, 24. marec, do 13. ure.

Mitja Drašak

Delati s srcem je več kot lahko povrne plačilo

Mitja Drašak je še ne tridesetletni mladenič, ki ga srečujemo na trojiškem igrišču, v naravi in vse pogosteje službeno na različnih terenih ter ga poznamo kot preprostega, optimističnega, dobrovoljnega in aktivnega sokrajana, ki s svojim delom pomembno vpliva na naše otroke in mladino. Po poklicu je sicer avtoservisni tehnik, toda zaposlen je kot pismonoša Pošte Slovenije, kjer ima delovno mesto poštarja skakača, po lastni izbiri, kar pomeni, da nikoli ni razporejen na isti delovni prostor, temveč skoči tja, kjer ga potrebujejo. Njegov delovnik se začne med peto in šesto uro zjutraj, ko se dobijo na matični pošti, pregledajo pošto in vse pošiljke ter si razdelijo delo. Dolžina delovnega dneva je odvisna od količine pošilk in lahko traja tudi do štirih popoldne. »Ko nas čaka velik kup, vemo, da je treba prestaviti morebitne popoldanske načrte,« mirno pove Mitja. Pravi, da je vsak dan nova dogodivščina, vsak dan spoznava nove ljudi, sklepa nova znanstva, spoznava Slovenske gorice, nova okolja in se čudi, kje vse še dandanes ljudje živijo ...

Nataša Bauman, besedilo
Osebni arhiv, fotografija

Ali lahko na svojih službenih poteh zabeležiš kakšno smešno zgodbo?

Moje službene poti so zelo raznolike in razgibane. Med dogodki se najdejo tudi smešni pripetljaji. Tako sem nekoč v nekem snegu poskušal do naslovljene hiše ubrati bližnjico, na kateri sem popolnoma obtičal v snegu. Moje motorno kolo je kar samo obstalo v debeli snežni odeji. Tako sem najprej odpešal do hiše, odložil pošto, in če sem želel z mojim vozilom nadaljevati pot, sem si moral najprej odmetati sneg, da sem sploh lahko izvedel poskus vžiga na motorju. Seveda so pogosti tudi smešni pripetljaji s psi. Na srečo me ni noben pes ugriznil, sem pa naletel na takšnega, ki se je očitno želel izuriti za poštarja, ker si je že nesel mojo poštarstvo torbo.

Kdaj je na Pošti največ dela in kdaj ga je najmanj?

Najmanj ga je ob koncu meseca. Največ na začetku, ko je veliko položnic, plač. Po koroni je močno porasla tudi poštna dostava različnih izdelkov, celo cvetja, in pa zanimivo – tudi voščilnic je v zadnjem času več, kot jih je bilo pred leti.

Ali pogrešaš svoj poklic, za katerega si se izobrazil?

Ne.

Kako to, da ne?

Prepričan sem, da se otrok pri trinajstih oziroma štirinajstih letih ne more odločiti, kaj bi rad delal štirideset let v življenju. Vsaj pri meni je bilo tako. Nisem bil dovolj zrel, da bi vedel, kaj hočem postati.

Kaj pa te je privedlo do usodne odločitve za izbiro srednje šole?

Iskreno povedano je bilo tako, da

sem neko popoldne na Discoveryju gledal oddajo, v kateri so prikazovali avtoličarsko delavnico, in meni se je tisto lakiranje avtomobilov takrat zdelo zabavno. Z mislijo, da mora biti to res »fajn«, sem se tako vpisal na Srednjo strojno in kovinarsko šolo in tudi hodil tja. Kljub napačni izbiri nikoli nisem imel težav s šolo. Tudi treniral sem ob šoli zelo intenzivno pri Mariboru in sem imel vsak dan, večkrat tudi dvakrat na dan, trening, pa sem bil kljub temu odličnjak. Bil sem tudi zlati maturant. Imel sem sicer status športnika, a v glavnem mi ga ni bilo treba uporabljati. Vedel sem že v času šolanja, da to ni posel zame. Bilo mi je nekoliko žal, da nisem po osnovni šoli šel na gimnazijo, od koder bi lahko odšel študirat na Fakulteto za šport, da bi tako postal športni pedagog. To je in ostaja moja velika želja.

Tvoja strast je šport. Kako jo izživiš?

Da, šport je že od malega moja strast, ki jo izživim prek nogometa. Za to je največ kriva moja sestrična Urška Kraner, ki je malo starejša od mene, in v času, ko sta njena in moja družina še živeli skupaj, je začela s to žogo. Na tak način se me je žoga nekako prijela.

Kako lahko ob zaposlitvi, ki vendarle vzame velik del dneva, udejanjši svojo športno strast?

Lahko bi nadaljeval s treningi. To možnost sem dal na stran, ker sem začel trenirati otroke. Treniram tri skupine otrok – skupino do 1. razreda, skupino do 9. leta starosti in skupino do 11. leta starosti.

V čem je zate kot trenerja pri teh skupinah razlika?

Velika razlika je že med otrokom, ki

obiskuje zadnjo skupino vrta, in med tistim, ki obiskuje drugi razred. Pri skupini iz vrta nisi samo trener, pač pa tudi negovalec, vzgojitelj.

Se srečuješ na treningu z izzivi, pri katerih moraš dati od sebe več kot pričakuješ, da se bo zgodilo?

Na začetku mi je bilo zelo težko razumeti, da otrok ne more dlje časa držati koncentracije. Torej sem se ukvarjal predvsem s tem, kako naj ga pritegnem, da bo ostal skoncentriran, da bo vsaj malo zbran in prisoten tudi z glavo, ne samo telesno. Opažam, da je pri športu, zanimivo, zelo prisotna tekmovalnost staršev, ki vsekakor ni zdrava.

Za ohranjanje koncentracije otrok je pomembno, da je vse, kar počnejo, zabava, vse mora biti zabavno. Za to pa je treba biti ustvarjalen. Torej ves čas moram biti dovolj iznajdljiv, da si pripravim takšne vaje, ob katerih se igralci zabavajo in se nenehno nekaj učijo.

Nogomet je timski šport in najbrž je v okviru treninga in še toliko bolj pri sami igri zelo pomembno prijateljstvo, sodelovanje, solidarnost in kolegialnost. Kako je s tem?

Moram priznati, da sem imel s tem na začetku še precej težav. Kolegialnost je namreč zelo težko doseči. Otroci so vajeni tega, da delajo razlike med sabo že v šoli, in pri takšnih stvareh se šele vidi, koliko vrst je takšnih in drugačnih diskriminacij. Težko jih je spraviti tako daleč, da jih povežem. V ta namen že otroke vozimo na posebne igre, na tako imenovani teambuilding, da se navadijo na takšno delo v skupini.

Glede na to, da je s takšnim trenerstvom povezanega ogromno prostovoljnega dela, kaj je tvoja motivacija za to delo?

Ja, res je vložena veliko dela in časa. Vodi me veselje do dela z otroki. Zdi se mi, da sem rojen za to. Ne bom rekel, da mi motivacija nikoli ni padla. Ker so časi drugačni v primerjavi s tistimi, na katere se spomnim iz mojega otroštva. Včasih se trudiš in trudiš, pa ni rezultata. Poskušam vsestransko pripraviti, tudi vzgojiti, svoje igralce, pa se potem kje izkaže, da tega ne upoštevajo, takrat je to resnično veliko razočaranje. Svetli trenutki zmeraj premagajo manj svetle. Z nekim posebnim elanom me napolni tudi dejstvo, da so tisti moji prvi najmlajši že odrasli ljudje in me pridejo kdaj obiskat ali mi celo voščijo za rojstni dan. To me resnično gane.

Mladi športniki so pogosto izredno zagnani za šport in na tem področju maksimalno veliko trenirajo, šolo pa pustijo čisto na strani. Kaj je po tvojem ključno, česar bi se morali športniki najstniki zavedati?

Najstnik ni več majhen otrok in že kar zna razmišljati s svojo glavo. Najstnik se seveda mora zavedati, da nogometna kariera ne traja do osemdesetega ali šestdesetega leta, pač pa največ do petintridesetega. Šport je pomemben dejavnik, ki lahko vpliva na zelo dober učni uspeh. Skozi šport je mogoče marsikaj doseči, in če gre za pravo sodelovanje med trenerji, starši in učitelji, je lahko tudi delo na obeh področjih kakovostnejše. Dejstvo pa je, da je šola nujna, saj si je treba ustvariti varnost za prihodnost.

Zakaj nogomet? Zakaj se je od vseh športov tako zelo prijel prav nogomet?

Ne vem, najbrž je nekaj čarobnega v tej žogi, in jaz sam zase vem, da je po vsem tekanju po igrišču, po vseh naporih, trenutkih, ko moštvo zadene gol, tako močno, tako navdihujoče, da prevzame.

Novejše zdravstvene raziskave kažejo, da so telesna gibljivost, ravnotežje, motorika ipd. pri otrocih slabši kot pred leti. Ali lahko tudi ti opaziš te pomanjkljivosti?

Da, težave v motoriki, gibljivosti in tudi pri socialnih veščinah so zelo očitne in otrokom se silno pozna, da so veliko za računalniki in telefoni. Že v zelo zgodnjem otroštvu je pomembno, da gredo starši z otroki ven, da se ti čim več gibljejo v naravi, na svežem zraku, ker si s tem pridobivajo osnovne gibalne veščine.

Kako se vidiš čez deset let?

Seveda se tako aktivno in toliko s treningi ne bom mogel več ukvarjati, če hočem imeti družino in dom. Sicer ne bi želel vsega skupaj dati proč, pa vendar se zavedam, čeprav me to sedaj na nek način boli, da bo v danem trenutku treba narediti konec.

Ali te kaj skrbi za prihodnost?

Ne, nič me ne skrbi. Tudi, ko gre kaj narobe, se mi zdi, da je situacija vedno rešljiva, četudi morda ne izgleda tako. Verjamem, da se stvari v pravem času postavijo tako, kot se morajo, in se z njimi ni vredno po nepotrebnem obremenjevati.

Napev – odsev: revija poustvarjalcev glasbenega izročila Slovenije

V petek, 3. februarja, je v Kulturnem domu Sveta Trojica v organizaciji OI JSKD Lenart v sodelovanju s TD Sveta Trojica in Občino Sveta Trojica v Slovenskih goricah potekala revija poustvarjalcev glasbenega izročila z naslovom Napev – odsev. Na revijo se je prijavilo osem pevskih skupin, ki so se predstavile občinstvu in strokovnemu ušesu glasbenika Klemna Bojanoviča, ki je vse nastope tudi strokovno ovrednotil.

Nataša Bauman, besedilo
JSKD Lenart, fotografija

V pozdravnem nagovoru je župan Občine Sveta Trojica David Klobaso pozdravil občinstvo in nastopajoče, predvsem pa je izrazil veselje, da se skupine ljudskih pevcev naše regije tako spoštljivo in zavzeto zavzemajo za ohranjanje stare ljudske pesmi, ki nosi veliko sporočil iz preteklosti ter hkrati omogoča sodelovanje, delovanje v skupnosti, medsebojno spodbujanje in željo po usvajanju novih znanj, po napredovanju. Samo tako se človek dviga v napredu. S takšnimi prireditvami »ohranjamo živ glas ljudskih pevcev in pevcev in s starimi pesmimi tradicijo slovenske besede in slovenske ljudske pesmi,« še poudari župan.

Zbrane je pozdravila organizatorica Breda Slavinec, vodja OI JSKD Lenart, ki je vzpodbudno nagovorila vse sodelujoče, dala priznanje njihovem delu ter izpostavila njihovo dolgoletno sodelovanje na revijah. »In dobro je, da imamo možnost nastopiti na takšnih večerih, kjer lahko pokažemo, kako smo delo dobro opravili. S tem si pridobimo tudi spoštovanje in veljavo,« pove Breda Slavinec.

TD Sveta Trojica poleg turistično usmerjenega delovanja veliko dela tudi na področju kulture, zato so v društvu z veseljem prevzeli častno nalogo soorganizatorja. Predsednica društva Darja Šuta je v tem tonu

nagovorila zbrane in jim zaželela uspešen nastop.

Osem pevskih skupin – Pevke ljudskih pesmi DU Lenart, Ljudski pevci Vrelec KED Benedikt, Ljudske pevke etnografske skupine TD Sveta Ana, Ljudski pevci Žitni klas KD Benedikt, Pevci DU Cerkevjak, Duet Jelka in Ivica iz DU Cerkevjak, Skupina Društva upokojencev Sv. Trojica, Pevke ljudskih pesmi TD Sv. Trojica – je prepevalo o mladih dekletih, o maju, o rožah na vrtu, o hišici očetovi, o tem, kako je Bog naredil ta grešni svet, kako se fantje zbirajo in sprašujejo, kje so tiste stezice, o

plehu pa reng'lci, in žugajo v svarilo, da se ni pametno možiti, ter šaljivo o tem, kako ženice izbirajo moške.

Vse predstavljeno je strokovno spremljal Klemen Bojanovič, ki je po zaključku prireditve naredil izjemno spodbuden povzetek celotnega nastopa in se dotaknil pomembnih točk, ki jih je treba izpiliti za dobro uprizoritev na odru, predvsem pa je izpostavil in pohvalil pogum vseh in vsakega posebej, da je v današnjem kritizerskem času pripravljen stopiti na oder in pokazati svoje znanje, ki je na žalost prepogosto premalo cenjeno.

Breda Slavinec je skupaj z županom Davidom Klobaso vsem voditeljicam

pevskih skupin podelila priznanja in jim čestitala.

Čudoviti napev vseh osmih pevskih skupin je ustvaril odsev povezovanja, ohranjanja kulturne dediščine, poustvarjanja, zadovoljstva in veselja ob prireditvi, ki smo je bili deležni. Prireditve sem povezovala Nataša Bauman. Ogledate si jo lahko na spodnji QR kodi:

Iz roda v rod UNESCO projekt Skupaj z nami

Letos smo naš projekt Skupaj z nami posvetili raziskovanju, spoznavanju nesnovne kulturne dediščine domačega kraja, ki je bila prenesena iz roda v rod.

Metka Beber, besedilo in fotografija

K sodelovanju smo povabili dedke, babice, starejše občane in predstavnike različnih društev v kraju. V mesecu januarju so nas obiskale ljudske pevke. Ivan Weingerl nas je učil plesti košare. Skupaj z bobicami smo pekli kruh. Veseli smo bili obiska članic zeliščarskega društva Svetega Ruperta iz Voličine. Predstavile so nam zelišča in skupaj smo spekli kruh in pripravili namaze. Folklorno tradicijo na naši šoli in v Sveti Trojici že leta skrbno nadaljuje naša vzgojiteljica Janja Požegar.

Zbirali smo recepte, ki so nam jih zapustili naši predniki. Vse prejete recepte bomo strnili v spletno kuharico z naslovom Recepti naših babic.

V literarni delavnici smo raziskovali dediščino Oroslava Cafa in sledi, ki jih je v Sveti Trojici zapustil obisk Ivana Cankarja.

V Sveti Trojici sta se rodila dva likovna umetnika. To sta bila Rajko Slapernik in Maks Kavčič. Dediščino, ki sta jo zapustila, smo raziskovali v likovni delavnici.

Naši šestošolci imajo radi ljudske pesmi. Odločili so se, da bodo izdelali pesmarico ljudskih pesmi. Pod mentorstvom učiteljice Petre Škrlec pesmi zbirajo že nekaj časa. Z zbiranjem bodo nadaljevali do 9. razreda.

Vzporedno je potekal nacionalni likovni in fotografski natečaj Rajka Slapernika. Mlade umetnike UNESCO šol smo povabili, da upodobijo nesnovno kulturno dediščino v risbi, sliki, grafiki ali fotografiji. Odzvalo se je pet šol, njihova dela je pregledala in ocenila strokovna komisija. Projekt smo zaključili 6. februarja z zaključno prireditvijo in otvoritvijo razstave v avli Kulturnega doma Sveta Trojica. Najboljšim smo podelili Slapernikove nagrade in priznanja. Slapernikovo nagrado v I. triadi je dobila Isa Caf, 1. r. v II. triadi Lučka Rajzman, v III. triadi pa Urban Kraner in Ana Gungl.

Po Gradišču v Sv. Trojici petdeset let pozneje

Marjan Toš, besedilo

Kronisti so zabeležili, da je bilo v Gradišču v Slovenskih goricah prvo srečanje pesnikov in pisateljev-začetnikov 11. februarja 1973 leta v prostorih kulturnega doma. To in vsa naslednja srečanja so bila posvečena slovenskemu kulturnemu prazniku. Natanko po petdesetih letih, torej 11. februarja 2023, se je zgodilo praznovanje zlatega jubileja. Na isti dan in mesec kot pred petdesetimi leti in v istem prizorišču, v dvorani doma kulture pri Sv. Trojici, kot se v samostojni Sloveniji vnovič imenuje nekdanje Gradišče. Slavnostni govornik je bil pisatelj, dramatik in dramaturg Tone Partljič, ki je z izbranimi besedami in s spretnim vsebinskim poudarkom menil, da je treba lep slovenski jezik negovati tudi v zdajšnjih turbulentnih časih. Predlagal je, da naj dobi literarno

gibanje, ki ima korenine v tem kraju, širšo dimenzijo spominjanja in da naj se vzpostavi literarna transverzala Sv. Trojica – Slovenj Gradec – Ljubljana. Občinstvo je pobudi pritrnilo z dolgim aplavzom.

Doživeti, rahlo zgodovinsko in poetično obarvani spominski večer so obogatili s skrbno izbranim kulturnim programom in s podelitvijo zahval KD Ernest Golob – Peter tistim, ki so pred petdesetimi leti gradili temelje tega literarnega gibanja. Zveza kulturnih društev Slovenskih goric pa je podelila priznanja posameznikom in društvom za ustvarjalno delovanje v dolgih desetletjih kulturnega snovanja. Priznanja je podelil predsednik ZKD Slovenske gorice Drago Lipič.

KOTIČEK ZA

humor

Za ohranjanje zdravja in dobro telesno kondicijo doktor Emeršič priporoča: »Kozarec humorja in eno jabolko na dan!«

Trojčanka vpraša svojo hčer: »Si bila zadnjič pri vedeževalki?«
»Sem,« ji odvrne hči. »In? Si izvedela kaj o svoji prihodnosti?« je še naprej ravedna mama. »Seveda,« prizna mladenka, »imela bom čudovitega in bogatega moža, hišo na robu mesta, limuzino in dva krasna otroka. Nekje v petih letih lahko pričakujem vse to. Danes bi pa že morala iti na prvi razgovor za delovno mesto.« Mama navdušeno vzklikne: »Deklica draga, to pa je odlična novica. Bravo! Kdaj pa greš?« »Ne grem,« pojasni hči. »Kako to?« »Vedeževalka je bila pustna šema.«

Nagradno vprašanje:

Zakaj ta šala ne drži? Ker Trojčanke ne hodijo k vedeževalkam. Same si napovedujejo in uresničujejo svojo prihodnost.

Ta veseli dan ali 25 let lenarške enote VDC POLŽ Maribor

Ob posebnem jubileju so v lenarški enoti VDC POLŽ Maribor 10. februarja pripravili prav poseben veseli dan, saj so svoja vrata na široko odprli vsem zainteresiranim, da so predstavili svoje delo in aktivnosti. Tudi v Centru lokalne ponudbe si je bilo možno ogledati delavnice. K sodelovanju so povabili tudi Center za krepitev zdravja (CKZ), manjkalo ni kulturnega programa in obilo dobre volje ter iskrenih čestitk in objemov.

Barbara Ribič, besedilo
VDC POLŽ Maribor in Nina Zorman, fotografiji

Goste sta z nasmehom pozdravljali direktorica VDC POLŽ Maribor mag. Jasmina Breznik in vodja enote Gordana Kosanič, ki je o začetkih delovanja povedala: »Pred 25 leti smo enoto odprli s takrat 18 vključenimi uporabniki. Od teh jih je kar 13 z nami ostalo vsa ta leta, mnogi so prišli in odšli. Danes se lahko pohvalimo s 47 uporabniki, kar je zagotovo lepo število.«

Vodstvo VDC POLŽ je ob tem jubileju skupaj z ostalimi zaposlenimi in uporabniki pripravilo raznovrsten program, s katerim bodo obiskovalcem pokazali raznolikost svojih dejavnosti. Tako kot so zaposleni in uporabniki razveselili množico obiskovalcev, je njim dan polepšalo podjetje Evrografis iz Maribora, ki je vsem uporabnikom in zaposlenim podelilo darilne vrečke s svojimi izdelki.

V sodelovanju s CKZ Lenart, ki deluje v okviru Zdravstvenega doma Lenart, so nudili merjenje krvnega tlaka in svetovanje o zdravem načinu

življenja. Vseskozi so za obiskovalce bila odprta tudi vrata Centra lokalne ponudbe na Trgu osvoboditve 9 v Lenartu, kjer je bil možen ogled delavnice, ki jo tam izvajajo uporabniki.

Kulturni program so pripravili uporabniki iz pevskega zbora in folklorne skupine, katerih ustvarjanje se prav tako že vsa leta prepleta z zgodovino lenarške enote:

»Pevski zbor vodi Karmen Rojs, folklorna skupina pa Mateja Stopar. Obe sta naši zaposleni, uporabnike mentorirata kot delovni inštruktorici. Pevski zbor šteje 17 uporabnikov. Folklorna skupina pa nastopa že 15 let, tokrat so pripravili ples »Zaplešimo po naše«. S harmoniko jih je spremljal prostovoljec Robert Majerič. V VDC POLŽ trenutno poteka storitev varstva, vodenja in zaposlitve pod posebnimi pogoji.

Uporabniki se vključujejo v različne delavnice, izdelujejo izdelke iz lastnega programa – ob različnih tekstilnih izdelkih s poslikavami in izdelkih iz gline in stekla nudijo še storitve pralnice. Izdelujejo torej zelo pisan nabor izdelkov, ki je na ogled v razstavno-prodajnem prostoru. Zdaj že tradicionalni »Pomladni Polžev popust« je cene nekaterih izmed izdelkov znižal celo za 50 %. Prav takšen popust velja v trgovinah po vseh enotah (Park mladih, Rapočevo, Lenart, Slovenska Bistrica, Ruše in Šentilj) vse do konec aprila.

Organizatorje motivira predvsem veselje, ki ga tekmovanje prinaša tabornikom s celotne države.

Mladi pilili taborniške veščine

200 mladih tabornikov iz celotne države se je udeležilo tekmovanja v Jurovskem Dolu. Tekmovali so v teoretičnih nalogah in na zasneženi orientacijski progi.

Barbara Ribič, besedilo
Arhiv ZOT, fotografija

Zadnji vikend v januarju je v Osnovni šoli Jožeta Hudalesa Jurovski Dol potekalo Zimsko orientacijsko tekmovanje (ZOT). Tega vsako leto na eni od šol v širši okolici Maribora organizira Društvo tabornikov rod XI. SNOUB Miloša Zidanška iz Maribora. »Odziv Jurovčanov je bil še boljši, kot bi si ga lahko želeli. Tako kot vsako leto smo se tudi letos imeli odlično,« je povedala Lana Pavšič, vodja tekmovanja. Organizatorji in tekmovalci iz štiridesetih ekip so se najbolj razveselili zasnežene proge.

ZOT je dvodnevno tekmovanje, ki se začne v petek popoldan oziroma zgodaj zvečer, konča pa v sobotnih popoldanskih urah. V petek se štiri-

ali petčlanske ekipe zberejo na šoli in rešujejo teoretične naloge iz topografije in splošnega taborniškega znanja (vrisovanje kontrolnih točk na zemljevid) ter topografske taborniške teste. Medtem je za ekipe organiziran zabavni program oziroma druženje, že tradicionalno so to tudi karaoke. V soboto se ekipe zgodaj zjutraj podajo na praktični del tekmovanja – orientacijsko progo, kjer na kontrolnih točkah rešujejo praktične naloge iz orientacije in topografije ter splošnega taborniškega znanja. Naloge na progi so določitev koordinat, IQ-testi, opis KT, prihod pod kotom, signalizacija v Winklerjevi in Morsejevi abecedi, skica terena in met kepe v cilj.

Tako kot vreme so vsako leto drugačni tudi izzivi, na katere naletijo pri organizaciji. Ekipa Društva tabornikov rod XI. SNOUB Maribor odlično sodeluje med seboj in z zunanjimi sodelujočimi, tako da težave z lahkoto rešujejo. Posebej ponosni so na ekipe, ki se vsako leto vračajo in vsako leto znova z veseljem tekmujejo. Udeležence je presenetil še odziv Jurovčanov, ki so jih sprejeli s široko odprtimi rokami in tudi sami izkazali interes za tekmovanje. V zadnjih letih namreč vedno težje najdejo šolo, ki bi jih gostila. Učenci so se celo odzvali povabilu in prispevali eno ekipo, prav tako jih je med tekmovanjem obiskala ravnateljica Vesna Breznik. Oboje se je letos zgodilo prvič.

Zavarovalni agenti z novim delovnim časom

V Jurovskem Dolu bo pisarna Zavarovalnice Sava po novem obratovala po spremenjenem delovnem času. Od ponedeljka do srede bo odprta med 9. in 12. uro, v četrtek med 15. in 18. uro ter v petek po dogovoru. Kot do zdaj bo v ponedeljek in sredo z vami Robert Tišler (070 872 377 ali robert.tisler@zav-sava.si), v torek in četrtek pa Gregor Nudl (041 629 768). Prav tako poslovalnica ostaja na enakem naslovu: Jurovski Dol 40b, 2223 Jurovski Dol.

maribor
24.si

RTV SLO Radio Maribor

PUNE VREJI.

PRENOVLJEN PROGRAM
RADIO MARIBOR

93,1MHz

Pisane barve Knjižnice Lenart

Če ste v februarju obiskali Knjižnico Lenart, potem ste zagotovo opazili, da smo se odeli v pisane barve pusta ter ta mesec izpostavili poezijo, recepte za pripravo krofov in zgodbe o ljubezni.

Aleksandra Papež, besedilo in fotografija

Kulturni praznik smo obeležili s predstavljivo knjigo Ignaca Koprivca, Kmetje včeraj in danes, v družbi KUD Vitomarci, pevk Društva gospodinj Vitomarci in Edvarda Kupčiča, vodjo sekcije za kulturno dediščino pri DU Sv. Andraž. Prav tako smo spomin na največjega slovenskega pesnika obeležili v vrtcih Selce in Voličina ter v SVZ Hrastovec. Na ta način smo se za hip vrnili v preteklost, kamor nas z več obletnicami vrača tudi mesec februar. V nedeljo, 19. februarja, je minilo 100 let od smrti Ivana Tavčarja, slovenskega pisatelja, politika ter 550 let od rojstva pomembnega poljskega astronoma, Nikolaja Kopernika. Zato naše prostore že krasijo likovni izdelki učencev 5. razredov OŠ Voličina in OŠ J. Hudalesa Jurovski Dol, ki so se odzvali na naše likovno povabilo Jaz rišem veselje. Z učenci 7. razredov OŠ Cerkenjak pa smo že zakorakali v novo sezono projekta Rastem s knjigo. Za otroke pa smo pripravili tudi pravo pustovanje v družbi Društva kurentov Trnovska vas in

harmonikarke, Nadje Merčnik, učenke Siniša Čeha.

V sklopu obeleževanja obletnice Tavčarjeve smrti pa smo se odločili, da letos k sodelovanju povabimo naše župane. In tako bomo vsak mesec objavili eno bralno priporočilo ali idejo naših županov v sklopu pobude Bralni utrinki naših županov. Najprej smo se obrnili na župana Občine Lenart, mag. Janeza Krambergerja, ki našim bralcem sporoča naslednje: »V zadnjem obdobju sem prebral več knjig, med

njimi To noč sem jo videl Draga Jančarja ter roman Junak, gre za delo o Rudolфу Maistru, ki ga je napisal mladi avtor, Andraž Babšek. Priporočam oboje!«

Mi pa v branje priporočamo še bralni izbor naše Bralne značke za odrasle, k ogledu raznolikih filmov vabi druga sezona filmske značke, najmlajše pa ob polnem kovčku gradiva še zmeraj čaka Pika Nogavička in se že veseli oddanih Pikinih beležk.

150-letnica rojstva župnika in dekana Franca Gomilška

Dušni pastir, domoljub in „Štajerski krek“ iz Benedikta

Dr. Marjan Toš, besedilo

Arhiv Eko muzej Benedikt, fotografija

Franc Gomilšek je bil rojen 14. decembra 1872 v Krčevini pri Ptuj, torej zdaj že malo pred 150 leti, ubit pa je bil 29. oktobra 1943 v Knežji vasi pri Dobrniču na Dolenjskem. V duhovnika je bil posvečen 25. julija 1896 v Mariboru. Deloval je kot kaplan pri Sv. Martinu v Velenju (1896–1897), v Jarenini (1897–1901), pri Sv. Barbari na Vurberku (1901–1903) in pri Sv. Benediktu (1903–1906). Eno leto je bil provizor pri Sv. Barbari v Halozah, nato pa je prevzel župnijo Sv. Peter na Medvedovem selu. Od leta 1919 je bil župnik pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah in od leta 1931 tudi dekan lenarške dekanije. Franc Gomilšek je kot duhovnik s svojim narodnoprosvetnim, kulturnim in športnim delovanjem gojil domoljubje in ljubezen do slovenskega jezika še v času monarhije med letoma 1902 in 1919. Pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah je zavzeto deloval od leta 1919 do leta 1941. Med drugim je spodbujal gradnjo prosvetnih domov v Benediktu, Cerkenjaku (Sv. Anton) in Voličini (Sv. Rupert). Verniki pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah so mu postavili spominsko ploščo ob vhodu v benediško cerkev. Zaradi njegovega društvenega delovanja in aktivnosti v prosveti so ga nekateri imenovali »štajerski krek«. Z njegovim prizadevanjem je bila leta 1900 ustanovljena Mladeniška zveza. Bil je goreč častilec Srca Jezusovega in Srca Marijinega, pisal je članke za Glasnika Srca Jezusovega, bil je vnet bорец za

slovenstvo ob severni meji in v slovenskogoriških krajih, pospeševalec slovenskega tiska, pobudnik in ustanovitelj mnogih verskih družb. Nacisti so ga aretirali 29. julija 1941 in ga odpeljali v ptujski zapor. Vodja varnostne službe na Ptuj je bil tedaj SS-Obersturmführer dr. Hermann Görger. Dekan Gomilšek je bil prek Borla poslan v Rajhenburg in ob koncu septembra izgnan v Slavonko Požego. Tam je zbolel in je februarja 1942 odšel v Stično, kjer je okrevljal. Decembra 1942 so verniki iz Knežje vasi pri Dobrniču zaprosili za stalnega duhovnika in dekan Gomilšek se je nato naselil pri njih. Ob nemški ofenzivi na Dolenjskem so 27. oktobra 1943 v Knežjo vas prišli Nemci in začeli streljati in obešati prebivalstvo. Dekan Gomilšek je hotel pri Nemcih posredovati, pa je naletel na dr. Görgerja s Ptuj, ki ga je spoznal in mu je zagrozil: »Enkrat si ušel, zdaj ne boš več!« 29. oktobra 1943 so Nemci prišli po dekana Gomilška, mu izropali stanovanje in ga na cesti proti Rdečemu Kalu ustrelili. Dokazano je torej, da dekana Gomilška niso umorili partizani, kar je zapisano v nekaterih publikacijah in člankih ter je daleč od resnice. Njegova tragična smrt je bila podrobneje in celovito predstavljena v prispevku za naslovom Zapis izjave Marije Anželj iz Knežje vasi (napisala 9. julija 1995 in dopolnila še 5. januarja 1996), ki je bil objavljen v Časopisu za zgodovino in narodopisje (ČZN; letnik 67 – Nova vrsta 32, 2.

zvezek, Maribor, 1996, str. 287 – 294). Rokopis izjave je na željo Marije Anželj izpisal in ga pripravil za objavo akademik prof. dr. Janko Pleterski. Obdobje, v katerem se je zgodila njegova smrt, je v krajši opombi zgodovinsko predstavil prof. dr. Tone Ferenc, eden najboljših poznavalcev druge svetovne vojne na Slovenskem. »Dogodek je iz velike nemške ofenzive proti slovenski Narodnoosvobodilni vojski in svobodnemu ozemlju jeseni 1943, ki jo je po Hitlerjevem povelju z dne 19. septembra 1943 izvajal II. SS-tankovski korpus pod poveljstvom generala SS Paula Hausserja. To je bil že četrti del te ofenzive, ki so mu nadeli ime »Prelom oblakov« (Wolkenbruch) in je trajal od 21. oktobra do 13. novembra 1943, zajel pa je Dolenjsko in Notranjsko.« je pojasnil prof. dr. Tone Ferenc. Da so dekana Gomilška ustrelili Nemci, je 25. junija 2008 poročal tudi tednik Družina. Življenje, delo in usmrtevec dekana Franca Gomilška je celovito predstavljena tudi v zborniku Občine Benedikt Stopinje življenja (ur. Marjan Toš in Igor Zemljič, Benedikt, 2004) izpod peresa uglednega zgodovinarja in arhivarja prof. Viktorja Vrbnjaka.

Decembrska obletnica 150-letnice rojstva Franca Gomilška je tudi z rahlo zamudo priložnost, da nanj obudimo zgodovinski in javni spomin. S posebno hvaležnostjo in spoštovanjem se ga spominjajo pri Benediktu, kjer je pustil trajne in globoke sledi.

OVTAR VAS VABI

Sreda, 1. marec

- Ob 16. uri | **S pravljico na pomladnem vrtu!** | Dogodek za otroke v Knjižnici Lenart

Četrtek, 2. marec

- dopoldan | **Srečanje lutkovnih skupin – Lutkarije** | Kulturni dom Sveta Ana, OI JSKD Lenart v sodelovanju z OŠ in Občino Sveta Ana
- dopoldan | **Srečanje otroških gledaliških skupin – Otroški oder** | Kulturni dom Sveta Ana, OI JSKD Lenart v sodelovanju z OŠ in Občino Sveta Ana

Petek, 3. marec

- ob 9. uri | **Lahkih nog naokrog** | pred stavbo Izobraževalnega centra Slovenske gorice

Sobota, 4. marec

- ob 9. uri | **Nikin memorialni turnir v odbojki** | Telovadnica OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol

Nedelja, 5. marec

- ob 15. uri | **Dramska igra Čaj za dve** | Kulturni dom Sveta Ana, KD Sveta Ana

Ponedeljek, 6. marec

- ob 10. uri | **Redni pohod v občino Sveta Trojica** | zbor na Poleni, Društvo diabetikov Lenart

Četrtek, 9. marec

- dopoldan | **Ringaraja – Srečanje otroških folklornih skupin** | Kulturni dom Jurovski Dol, OI JSKD Lenart v sodelovanju z OŠ Jurovski Dol in občino Sv. Jurij v Slov. goricah

Sobota, 11. marec

- ob 16. uri | **Koncert Ljudskih pevk DU Lenart ob dnevu žena** | Dom kulture Lenart, Društvo upokoencev Lenart
- ob 18. uri | **Linhartovo srečanje odraslih gledaliških skupin** | Kulturni dom Selce, OI JSKD Lenart v sodelovanju z Občino Lenart

Nedelja, 12. marec

- ob 11. uri | **Rez Johanezove trte** – potomke najstarejše trte z Lenta | pred Gasilskim domom PGD Cerkenjak, Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina ter Občina Cerkenjak
- ob 16. uri | **Komedija Pozitivke (Baba N.)** v izvedbi starejše gledališke skupine KTD Selce | Kulturni dom Selce

Sreda, 15. marec

- ob 16. uri | **Rožice za naše starše!** | Dogodek za otroke v Knjižnici Lenart

Četrtek, 16. marec

- ob 18. uri | **Prireditev ob dnevu žena in materinskem dnevu** | Dom kulture Lenart, OŠ Lenart

Sobota, 18. marec

- ob 15. uri | **Koncert ljudskih pevk etnografske skupine TD Sveta Ana** | KTC Sveta Ana

Nedelja, 19. marec

- ob 15. uri | **Zašpilaj in zakrikaj po domače** | Kulturni dom Jurovski Dol, KD Ivan Cankar Jurovski Dol

Torek, 21. marec

- ob 17.30 uri | **Prireditev ob materinskem dnevu** | Kulturni dom Voličina, OŠ Voličina

Četrtek, 23. marec

- Ob 17. uri | **Proslava ob materinskem dnevu** | telovadnica OŠ Sveta Ana
- ob 18.00 uri | **Moje veselje je iz besed**, zaključek natečaja v družbi pisateljice Janje Vidmar | Knjižnica Lenart

Sobota, 25. marec

- ob 15. uri | **Proslava ob materinskem dnevu** | Kulturni dom Benedikt
- ob 19. uri | **komedija Klopca v parku v izvedbi KUD Črešnjevca** | Dom kulture Lenart, Občina Lenart

Sreda, 29. marec

- ob 16. uri | **Med vejicami, zajček, glej!** | Pravljična ure za otroke v Knjižnici Lenart

Nedelja, 2. april

- ob 19. uri | **Maroltovo srečanje odraslih folklornih skupin** | Dom kulture Lenart, OI JSKD Lenart v sodelovanju z občino Lenart

Društvo diabetikov Lenart deluje v občinah Upravne enote Lenart in širše

Letos smo naš projekt Skupaj z nami posvetili raziskovanju, spoznavanju nesnovne kulturne dediščine domačega kraja, ki je bila prenesena iz roda v rod.

Egon Kovačević, besedilo

Društvo diabetikov Lenart v skladu s svojim humanitarnim in dobrodelnim delovanjem v svoje vrste vabi nove člane, ki si lahko z aktivnim članstvom pridobijo pravico do brezplačnih svetovanj, predavanj o sladkorni bolezni, merjenja krvnega sladkorja, organiziranih izletov in aranžmajev v izbranih zdraviliščih po ekonomičnih cenah, popustov za namenske pripomočke v izbranih trgovinah ter drugih ugodnosti. Prav tako so del rednega programa društva redni pohodi za člane in izven, kjer je ob prijetnem druženju možna izmenjava dragocenih izkušenj, mnenj ipd. Društvo s sedežem v Lenartu aktivno deluje v naslednjih občinah Upravne enote Lenart: Lenart z Voličino, Benedikt, Sveta Ana, Jurovski Dol,

Sveta Trojica in Cerkvenjak. Trenutno ima 182 rednih in podpornih članov, predsednica društva Ingrid Belšak pa poziva vse interesente, da se jim pridružijo. Za dodatne informacije so na voljo vsako delovno sredo med 9. in 11. uro na sedežu društva, na Nikovi ulici 9, dosegljivi pa so tudi na telefonski številki 051 321 976. Društvo je 6. februarja izpeljalo že svoj drugi letošnji pohod. 39 članov je obiskalo Jurovski Dol, kjer jih je sprejel župan občine g. Škrlec, jih seznanil s kratko zgodovino kraja in načrti za prihodnost. Sledil je krajši pohod po središču občine, mimo kulturnih znamenitosti, vse do gostišča Špindler, kjer je sledila pogostitev z malico.

Lenarški Majstri zaključili z Zimsko ligo teka na Zavrhu

Društvo Majstri Lenart je letos ponovno organiziralo Zimsko ligo teka na Zavrhu. Že od leta 2015 ob nedeljah v zimskem času skupaj tečejo. Letos se je lige udeležilo 30 tekačev, starih med 18 in 75 let.

Barbara Ribič, besedilo

Pravkar končana deseta jubilejna zimska liga se je začela v nedeljo, 13. novembra. Vsako leto je sestavljena iz dvanajstih tekem, pri čemer najboljših osem rezultatov – točke se razdelijo glede na doseženo mesto v skupini – šteje za končno uvrstitev. Sedem od dvanajstih tekov je organiziranih po standardni poti v Zavrhu, enkrat tekmujejo v sprintu v klanec, dvakrat se pomerijo v teku na daljši progi, prav tako dvakrat pa tečejo celo na Pohorje. Prijavnina na osebo znaša 50 evrov, kar je najnižji znesek širom Evrope. Vključuje darilo kluba in donatorjev ob prijavi, okrepčilo na cilju vsakega teka, zaključek s podelitvijo in pogostitvijo, medalje in praktične nagrade, letno članarino, koledar, vodenje, nujne prevoze ter splošno organizacijo lige. Dodatno vključuje tudi nočne treninge teke, družabno srečanje na družinski kmetiji Dreier in Božični tek po Lenartu. »Z leti je število udeležencev naraščalo, tako da imamo zdaj kategorije – posebej ženske in moške, slednji so razdeljeni še v kategoriji do in nad 45 let. Tekači prihajajo večinoma iz Lenarta in okolice, pa tudi iz Maribora, Gornje Radgone in Ptujja,« je pojasnil predsednik društva Gorazd Voglar, sicer diplomirani trener. Tekači se med seboj odlično razumejo – se spodbujajo, sodelujejo in si vzajemno pomagajo premagovati napore.

Zagriženi tekmovalci že osem let – tudi v dežju, žledu, snegu in mrazu – dvanajst nedelj skupaj tečejo. V tem času ni odpadla niti ena od organiziranih tekem, »saj je naš moto: Ni popuščanja!« še doda Gorazd.

In popuščanja glede na rezultate prav gotovo ni bilo. Na zadnjo nedeljo, 5. februarja, so tekmovalci na njim dobro poznani in ljubljani Poleni odtekli deset krogov. Kot so se izrazili v društvu, gre za enak princip kot na Tour de France – zadnja tekma je »samo za žmah«. Za udeležbo je vsak tekmovalec prejel 50 točk, ne glede na rezultat ali doseženo mesto. Z omenjenim zadnjim tekom namreč želijo zgolj prezentirati šport, gibanje in zdrav način življenja ter spodbuditi oziroma navdihniti še koga za morebitno priključitev društvu in/ali tekmovanju. Po teku sta sledila podelitev nagrad najboljšim in seveda veselo druženje. V kategoriji moški do 45 let se je najbolje odrezal Aleš Zelenik, sledila sta mu Franci Žokš in Miran Lešič. V kategoriji moških nad 45 let so najboljše rezultate dosegli Marjan Rihtarič, Andrej Roškarič in Boris Domanjko, med ženskami pa so bile najhitrejše Vesna Lešič, Urška Krajnc in Natalija Kraner. Za še večjo motivacijo sodelujočih so ob zaključku izžrebali srečneža, ki so ga nagradili z zračno veduto – s panoramskim letalskim poletom nad Slovenskimi goricami.

Mednarodni dan številke 112: lenarški reševalci predali znanje in izkušnje

Nina Zorman, besedilo in fotografija

Reševalci iz Zdravstvenega doma Lenart so pripravili predavanje in prikaz prve pomoči ob mednarodnem dnevu številke 112, ki je enotna evropska številka za klic v sili. Matic Arnejčič, vodja reševalne službe v Lenartu, je najprej pripravil uvodno predavanje, kako postopati do poškodovanca oziroma nekoga, ki potrebuje prvo pomoč. Na dogodku so bile prisotne tudi pomočnica direktorja za nego Klavdija Dvoršak, vodja Centra za krepitev zdravja (CKZ) Nina Vuzem in dietetičarka Mateja Horvat, ki sta zainteresiranim predstavile programe, ki jih izvajajo pod okriljem CKZ.

“

Ali ste vedeli, da v Sloveniji devet od desetih ljudi umre zaradi nenadnega srčnega zastoja?

Ob klicu na številko 112 mora posameznik povedati, kdo kliče, kaj se je zgodilo, kje in kdaj, koliko je ponesrečencev, kakšne so poškodbe in okoliščine nesreče ter kakšna pomoč je potrebna. S praktičnim prikazom in pojasnitvami, kako ukrepati s temeljnimi postopki oživljanja z uporabo AED, so lahko zbrani najprej opazovali, nato pa tudi sami poskusili na lutki, kako lahko pomagajo sočloveku. Čeprav se je dogodka udeležilo manj ljudi, kot so pričakovali, je bilo spodbudno, da je bil med njimi tudi otrok, ki bo morda nekoč s pridobljenim znanjem komu rešil življenje. Žal se tega ne zavedamo, ko smo zdravi in ko življenje teče tako, kot si želimo, a je tudi nepredvidljivo in so taka znanja in izkušnje izjemno dragocene in lahko rešijo življenje našim najdražjim.

Nenadni srčni zastoj se lahko zgodi vsakomur, kjerkoli in kadarkoli. Ko pa se zgodi, defibrilator odloča med

življenjem in smrtjo. Aparat je prenosen, enostaven za rokovanje, majhen, lahek in zanesljiv. Gradnja mreže defibrilatorjev igra pomembno vlogo pri reševanju življenj. Zemljevid, kje vse v naših Slovenskih goricah najdemo defibrilatorje, je objavljen na spletni strani iHelp.life, vendar seznam ni popoln in je lahko defibrilatorjev v našem okolju več.

- Povprečen čas prihoda nujne medicinske pomoči je **10 minut**.
- Po pretečenih **3 minutah** nedelovanja srca začnejo odmirati možganske celice.
- Vsaka nadaljnja minuta zmanjša možnost preživetja za **-10 %**.
- Zaradi nepravočasnega posredovanja je umrljivost več kot **90-%**, posledice ob preživetju pa so trajne.
- Bolezen ne izbira in pride **nenadno**.

RADIO

96,4 MHz

Slovenske gorice

www.rsg.si

02/55 55 000

optika

GREGOR MILOŠIČ s.p.

Optika s tradicijo, znanjem in kvaliteto

- Redni zdravniški pregledi za očala
- Za izdelavo vseh vrst očal ali pregled Vašega vida nas obiščite na **Maistrovi ul.18 v Lenartu** (nasproti avtobusne postaje), ali nas pokličite na **tel 02 72-06-449**

GRADITE IN BIVAJTE NARAVNO, S SEJ MOM MEGRA 2023!

MEGRA, 32. Mednarodni sejem gradbeništva, energetike, komunale, obrti in trajnostnih tehnologij bo od 8. do 11. marca 2023 v Gornji Radgoni predstavil najnovejšo možnosti za sodobne, zelene novogradnje, za obnovo stavb in urejanje okolice. Pospeševal bo izrabo obnovljivih virov energije in energetske varčevanje, gradil in posodabljal infrastrukturo, poslovne objekte in domove. Investitorjem bo ponudil mojstrske izdelke in storitve, izvajalce pa opremil z vrhunsko mehanizacijo, orodji, opremo in znanjem.

VRHUNSKA PONUDBA

Pod okriljem Zbornice gradbeništva in industrije gradbenega materiala, GZS se bodo predstavili najpomembnejši slovenski ponudniki gradbenih del in materialov. S svojo ponudbo se bodo predstavile Območne obrtno podjetniške zbornice in sekcije OZS. Razstavljalci bodo ponujali najnovejšo opremo in materiale. Poudarki bodo na nizkoenergijski in trajnostni gradnji, na energetski in siceršnji sanaciji stavb.

Razstveni program med drugim obsega: naravne materiale in gradnjo, les, kamen, kamnoseštvo, teraco, gradbeno opremo, stroje in pripomočke, okna, vrata in drugo stavbno pohištvo, različne agregate, vijake kompresorje in visokotlačne čistilnike, čistilne naprave, greznice, zbiralnike deževnice in pitne vode, lovilce maščob, prometno signalizacijo, gradbene odre in opažne sisteme, opremo za krovce, transportna dvigala in lestve, klimatizacijo, ogrevalno tehniko, prodajo električne energije, sončne elektrarne (povezali se boste lahko tudi z Zadruko sončnih elektrarn), toplotne črpalke, kritine, prezračevanje, maziva, mešalce betona, naprave za pranje vozil, talne obloge, ograje, savne, masažne bazene, bazene s pokrivali in drugo opremo, električna kolesa in skiroje, vrtno pohištvo, ...

STROKOVNI DOGODKI

Vabijo tehtni strokovni posveti. Odgovore na pereča kadrovska vprašanja prinašajo srečanja, predstavitve in dogajanje, namenjeno izobraževanju mladih za deficitarne poklice. Sodelujoča podjetja ponujajo mladim obilo kariernih priložnosti.

SVETOVANJA ZA OBISKOVALCE

Na voljo bodo brezplačni nasveti ENSVET s področja OVE in URE ter o pridobitvi nepovratnih sredstev in ugodnih kreditov Eko sklada. Gradbeni inštitut ZRMK nudi vsak od 15.00 do 17.00 ure individualna svetovanja arhitektov in svetovanja o celoviti prenovi stavb, trajnostnem ogrevanju, hlajenju in prezračevanju stavb.

TEKMOVANJA

Odvilo se bo tekmovanje dijakov in študentov gradbeništva v gradnji mostov iz špagetov. Na Mednarodnem tekmovanju mladih slikopleskarjev v okviru evropskega projekta ERASMUS+ Painting Skills Academy bodo v četrtek in petek sodelovali tekmovalci iz šestih držav.

Vabljeni k trajnostni gradnji!
www.megra.pomurski-sejem.si

GRADIMO Z NARAVO!

SEJEM MEGRA

32. MEDNARODNI SEJEM GRADBENIŠTVA, ENERGETIKE, KOMUNALE IN OBRTI

8. - 11. 3. 2023
Gornja Radgona

POMURSKI SEJEM
www.pomurski-sejem.si

BIROCENTER

KMALU SE SELIMO!

TRGOVINA in KOPIRNICA
odslej skupaj
na novi lokaciji:
POSLOVNI CENTER
OVTAR
(bivši Klasek)

PODATKI O ZBRANIH KOLIČINAH KOMUNALNIH ODPADKOV V OKVIRU IZVAJANJA GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE V LETU 2022

V letu 2022 se je na območju občin Benedikt, Cerkevjak, Lenart, Sv. Ana, Sv. Jurij v Slov. goricah in Sv. Trojica v Slov. goricah, ki predstavljajo enotno obračunsko območje, v okviru izvajanja javne službe zbranja določenih vrst komunalnih odpadkov, skupaj zbralo **5.281,9 ton komunalnih odpadkov**.

Skupaj je bilo v letu 2022 zbranih **68,1 ton (1,3%) VEČ** zbranih odpadkov, kot leta 2021.

- Mešani komunalni odpadki:** 1.444,9 ton, kar je 39,8 ton (2,7%) MANJ kot leta 2021.
- Mešana embalaža:** 909,9 ton, kar je 19,2 ton (2,2%) VEČ kot leta 2021.
- Papir in papirna embalaža:** 560,4 ton, kar je 11,2 ton (2,0%) MANJ kot leta 2021.
- Steklena embalaža:** 444,3 ton, kar je 35,6 ton (8,7%) VEČ kot leta 2021.
- Kosovni odpadki:** 471,5 ton, kar je 15,7 ton (3,2%) MANJ kot leta 2021.
- Ostale ločeno zbrane frakcije:** 276,4 ton, kar je 47,5 ton (20,7%) VEČ kot leta 2021.
- Biološko-razgradljivi odpadki:** 1.174,4 ton, kar je 32,4 ton (2,8%) VEČ kot leta 2021.

Za vsa dodatna vprašanja in pojasnila smo vam na voljo na 02-620-23-00 ali na pisarna@saubermacher.si.

Saubermacher

Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci

Mladim omogočamo izobraževanje v programih, ki zagotavljajo delovna mesta!

Na SŠGT Radenci mladim ponujamo največ, kar je danes mogoče ponuditi na področju gostinstva in turizma. Ne le strokovno znanje in usposobljenost za poklic, tudi različne aktivnosti v številnih projektih so popotnica, ki jo dajemo našim dijakom, da so uspešni pri svojem delu.

Predstavitev izobraževalnih programov

4-letni program: GASTRONOMIJA IN TURIZEM

Naziv strokovne izobrazbe:
**GASTRONOMSKO-TURISTIČNI
TEHNIK**

Zaključek izobraževanja: **poklicna matura** in zaposlitev ali nadaljevanje izobraževanja – študij

Prednost programa je v tem, da se dijaki odločijo za smer izobraževanja šele po prvem letniku, in sicer za smer TURIZEM ali za smer GASTRONOMIJA.

Program srednjega strokovnega izobraževanja za pridobitev poklica gastronomsko-turistični tehnik traja 4 leta in omogoča **strokovno usposobljenost**, hkrati pa ustrezno **prilagojenost za nadaljnji študij** v programih višjega in visokega strokovnega izobraževanja. Kdor opravi

peti predmet mature ali maturitetni tečaj, se lahko vključi v univerzitetni študij.

Program vključuje v precej enakovrednem obsegu na eni strani splošnoizobraževalne predmete, kot so slovenščina, tuji jezik, matematika, umetnost, športna vzgoja, naravoslovni in družboslovni predmeti, ter na drugi strani strokovne predmete in praktično usposabljanje z delom.

Program nudi pridobitev široke strokovne izobrazbe, ki omogoča z izbranimi strokovnimi predmeti pridobitev specializiranih znanj s področja gastronomije ali turizma. Tisti, ki boste želeli delati v gostinstvu, boste izbrali predmete, ki so značilni za področje gostinstva, tisti, ki boste želeli delati v turizmu, pa tiste, ki so povezani s turizmom.

3-letni program: GASTRONOMSKE IN HOTELSKE STORITVE

Naziv poklicne izobrazbe: **GASTRONOM HOTELIR**

Zaključek izobraževanja: **zaključni izpit** in zaposlitev ali nadaljevanje v programu Gastronomija (2 leti)

Prednost programa je v tem, da se dijaki odločijo za smer izobraževanja šele po prvem letniku, in sicer za smer STREŽBA ali za smer KUCHARSTVO.

Program srednjega poklicnega izobraževanja za pridobitev poklica **gastronom hotelir** traja 3 leta in omogoča z izbiro ustreznih strokovnih predmetov **poklicno usposobljenost** za poklic kuharja ali natakara. Program nudi pridobitev široke poklicne izobrazbe, ki omogoča z izbranimi strokovnimi predmeti pridobitev specializiranih znanj s področja kuharstva ali strežbe. Tisti, ki boste želeli delati v strežbi, boste izbrali predmete, ki prinašajo znanje iz strežbe, tisti, ki boste želeli delati v kuhinji, pa tiste, ki so povezani s kuharstvom.

3-letni program: GASTRONOMSKE IN HOTELSKE STORITVE - VAJENIŠKA OBLIKA

Program je enakovreden šolski obliki izobraževanja. Razlika je le v tem, da se v vajeniški obliki izobraževanja praktični pouk izvaja samo pri delodajalcu. **DIJAK – VAJENEC** sklene z delodajalcem **VAJENIŠKO POGODBO** in dobi vajeniško nagrado.

2-letni nadaljevalni program: GASTRONOMIJA

Po končanem 3-letnem izobraževanju imajo dijaki odprto pot – lahko se zaposlijo ali pa nadaljujejo z izobraževanjem na naši šoli še 2 leti v programu poklicno-tehniškega izobraževanja **GASTRONOMIJA**.

Naziv strokovne izobrazbe: **GASTRONOMSKI
TEHNIK**

Zaključek izobraževanja: **poklicna matura** in zaposlitev ali nadaljevanje izobraževanja – študij

DIJAŠKI DOM

Sestavni del SŠGT Radenci je tudi dijaški dom, v katerem lahko bivajo dijaki v času šolanja. Dijaški dom SŠGT Radenci je v mreži YH in spada med manjše domove v Sloveniji, kar ima svoje prednosti v pristni komunikaciji in dobrem počutju. V domu je manjše število dijakov, zato daje pridih domačnosti. Med dijaki in vzgojitelji vladajo pristni odnosi, vsi so med seboj povezani in si zlahka izmenjujejo izkušnje. Prostori v dijaškem domu so prenovljeni in lepo urejeni, dijaki lahko bivajo v enoposteljnih sobah, organizirana je tudi učna pomoč. Skrbimo za zdravo prehrano, rekreacijo in varno učno okolje. **Naš dijaški dom omogoča hiter dostop do avtobusa, zato je zanimiv tudi za dijake, ki obiskujejo druge srednje šole, na primer v Ljutomeru ali Murski Soboti. V obe smeri so dobre avtobusne povezave.**

Pridite in se prepričajte o možnostih, ki vam jih ponujajo gostinsko-turistični poklici

Vsako leto dijaki in mentorji sodelujejo na različnih prireditvah, **udeležujejo pa se tudi raznih tekmovanj:**

- sodelujemo na Gostinsko-turističnih zborih Slovenije;
- izvajamo brezplačne učne delavnice po osnovnih šolah;
- izvajamo številne projekte (ERASMUS+, SKUM, MUNERA 3 itd.);
- tekmujemo na športnem področju, v raziskovalni dejavnosti, v znanju materinščine, tujih jezikov, matematike, zgodovine;
- vključeni smo v mrežo EKO šol in ZDRAVIH šol;
- uvrščamo se tudi med UNESCO šole.

Gostinsko-turistični poklici omogočajo dijakom:

- naj sodobnejša znanja s področja kulinarike;
- pripravo raznovrstnih jedi, rednih in izrednih zahtevnejših obrokov, hladnih in toplih jedi, sladice, narodnih jedi in tudi alternativne prehrane;
- estetsko dekoriranje jedi in ponujanje jedi gostu;
- ureditev prostora in pogrnjokov;
- učenje in svetovanje, priporočanje, prevzemanje naročil, sprejemanje gostov;
- usposabljanje za dajanje turističnih informacij na

področju turizma, pripravljanje turističnih aranžmajev, pripravo na delo v recepciji, animacijo gostov, hotelsko poslovanje in poslovanje raznih turističnih agencij;

- poslovno komuniciranje v tujih jezikih;
- možnost spoznavanja novih krajev, kulture in ljudi;
- strokovne ekskurzije po domovini in tujini;
- izpopolnjevanje na delovni praksi zunaj šole in s tem možnost javnega nastopanja;
- vključevanje v mednarodno izmenjavo mladih gostinskih delavcev.

Poklici v gostinstvu in turizmu imajo naslednje prednosti:

- možnost takojšnje zaposlitve;
- delo se izvaja v urejenem, zanimivem in čistem okolju;
- delo je dinamično in ustvarjalno;
- gre za zanimivo komuniciranje v domačem in tujih jezikih;
- med opravljanjem dela lahko srečamo znane in pomembne osebnosti;
- možnost za samostojno kariero;
- pridobivanje izkušenj v tujini že med samim izobraževanjem (Španija, Francija, Malta, Portugalska, Srbija itd.);
- izpopolnjevanje strokovnega znanja in možnost nadaljnega študija.

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM (SŠGT) RADENCI
Mladinska ulica 5, 9252 Radenci

NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI IN NAS OBIŠČITE NA SŠGT Radenci.

Ogled šole in dijaškega doma je mogoč katerikoli dan v tednu. **Pokličite nas!**

Informacije: www.ssgtr.si, info@ssgtr.si, 041 605 161, 02 56 69 160.

Kako ohraniti možgane do pozne starosti

Marija Čuček, besedilo

V zeliščarski sekciji Kulturnega društva Rojs Srečko Niko iz Voličine zimo izkoristimo za samoizobraževanje. Letos to počnemo s pomočjo knjige Sanje Lončar Kako ohraniti možgane. Avtorica pravi, da ne daje medicinskih nasvetov in ne svetuje opustitve katerega koli zdravlja brez posveta z zdravnikom. Pouči pa nas o tem, kaj lahko storimo sami za boljše delovanje možganov. Glede na hiter porast demence bomo po napovedih statistike lahko srečni, če bomo na svoj 85. rojstni dan prepoznali svoje bližnje.

Klasična zahodna medicina navaja, da je glavni razlog za demenco podaljšanje življenjske dobe. Ali veste, da je vsestranska sv. Hildegarda iz Bingna, ki je živela od 1098 do 1179, napisala navodila, kako zdraviti 60-, 70-, 80-, 90- in 100-letnike? Bi pisala o tem, če jih ne bi bilo? Prebivalci doline Hunza v Pakistanu jedo veliko sveže zelenjave in sadja (marelice), oreščke, žita, mleko, jajca ter tu in tam meso. Hrano pridelajo sami. Dnevno prehodijo po 20 km, popijejo mnogo čiste vode in se radi smeji. Doživijo 100 in več let. Je za to odločilen njihov način življenja? Dobro bi se bilo odločiti za spremembo življenjskega sloga in razmišljanja. Vsak trud, ki ga bomo vložili v to, se nam bo na starost obrestoval.

Sodobna znanost že dokazuje to, kar je učila sv. Hildegarda, da možgani ne smejo biti na suhem, biti morajo mokri in mastni. V naših možganih je največ vode (80–90 %), torej dobesedno plavajo. Ko pride do

dehidracije, telo odreagira tako, da vodo poišče tam, kjer je je največ, torej v možganih in medsklepnih tekočinah. Iz tega razloga je naša starost lahko pospremljena s pešanjem (propadanjem) možganov in »skripanjem« v sklepih. Kakovostna voda je edina tekočina, ki brez ovir pride do vseh celic in ustrezno hidrira telo. Tudi **protibolečinska** sredstva lahko vplivajo na pešanje možganov. Ko možgani potrebujejo vodo in je ne dobijo s pitjem, začnejo izločati hormon histamin, ki prepreči odtekanje vode iz možganov, se pa pri tem sproži bolečina v glavi. Telo nam s tem želi sporočiti, da moramo nujno popiti vodo. Ker govorice telesa ne razumemo, posežemo po protibolečinskem sredstvu in s tem še dodatno oslabimo obrambo možganov pred izgubo vode. Vem, da čisto brez protibolečinskih sredstev ne gre, a potrudimo se in skupaj z njimi zaužijmo dovolj vode.

Kava, ki vsebuje kofein, je močan diuretik (odvaja vodo). Vsak deciliter popite kave povzroči, da gre iz telesa 2- do 3-krat več tekočine. Ob kavi torej vedno pijmo vodo. Enako velja tudi za energijske pijače. Tudi čaj, kompot in sadje zaradi diuretičnega in čistilnega učinka povzročijo, da odteče več vode, kot smo je vnesli z omenjenim.

Nadaljevanje sledi v prihodnji številki ...

Novice izobraževalnega centra

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Alenka Špes in Damjana Vizjak, besedilo

PARLI ITALIANO?

Učenje italijanščine je vedno bolj priljubljeno in veliko ljudi se italijansko uči, ker jim je jezik všeč. Že začetni tečaj vas bo očaral, saj se boste znali sporazumeti v

najpogostejših vsakodnevnih situacijah, naročiti hrano in pijačo, kupiti oblačila in obutev, rezervirati sobo, vprašati za pot. Pa ne pozabimo, da italijanščina odpira vrata tudi v svet umetnosti.

S tečajem začnemo spomladi, zato pohitite z vpisom, saj je na voljo le še nekaj prostih mest.

Ci vediamo!

IZOBRAŽEVALNI CENTER SLOVENSKE GORICE

☎ 02 720 78 88 ali 051 368 118

✉ izobrazevalnicenter.slogor@gmail.com

OVTARJEVE NOVICE

NOVO!

Zahvale
in
Spomini

☛ Spomin, zahvala - mala
124 x 84 mm 70€

☛ Spomin, zahvala - velika
124 x 113 mm 100€

K navedenim cenam se prišteva 22% DDV.

Tukaj lahko oddate spomin ali zahvalo.

☎ Naročanje tudi preko telefona **051 677 366**.

JAVNI VPIS

Na podlagi 20. člena Zakona o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 – ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 55/17) Osnovna šola Benedikt, enota Vrtec Benedikt objavlja

JAVNI VPIS NOVINEV V VRTEC BENEDIKT ZA ŠOLSKO LETO 2023/2024

Osnovna šola Benedikt, Šolska ulica 2, enota Vrtec Benedikt, vabi K VPISU OTROK v vrtec Benedikt za šolsko leto 2023/2024. Vpis bo potekal od 1. 3. 2023 do 24. 3. 2023. Obrazec VLOGA ZA VPIS OTROKA V VRTEC lahko dvignete v tajništvo šole Benedikt, vsak dan od ponedeljka do petka, od 8. 00 do 9. 30, v vrtcu od 7. 00 do 14. 00, ali si jo natisnete iz spletne strani vrta Benedikt.

Navodila in pravila

Za točnost podatkov odgovarjajo njihovi avtorji oziroma naročniki. Nenaročenih prispevkov in fotografij ne vračamo, ne honoriramo in ne odgovarjamo za avtorsko delo posredovanih vsebin in fotografij. Pridržujemo si pravico do krajšanja prispevkov, spremembe naslovov in neobjave prejetih prispevkov. Izbor prejetih fotografij opravi uredništvo. Stališča, izražena v kolumnah in drugih prispevkih zunanjih avtorjev, ne izražajo nujno stališča uredništva. Imetnik materialnih avtorskih pravic avtorskih del v Ovtarjevih novicah je Razvojna agencija Slovenske gorice ali avtorji, ki imajo z izdajateljem sklenjene avtorske pogodbe, zato teh del ni dovoljeno reproducirati, distribuirati ali drugače uporabljati v tržne namene brez ustreznega pisnega dovoljenja oziroma pogodbe. Prispevkov z elementi sovražnega govora, nestrpnosti, političnega obračunavanja in nepodpisanih člankov ne objavljamo. Varovanje osebnih podatkov: Vse osebne podatke, s katerimi razpolagamo v uredništvu, skrbno varujemo v skladu z zakonodajo in uporabljamo le za namene, za katere so bili podani.

Cenik oglasnega prostora

1/16 strani	124 x 40 mm	80,00 €
1/8 strani	124 x 84 mm	100,00 €
1/4 strani	124 x 173 mm	180,00 €
1/2 strani	253 x 173 mm	280,00 €
cela stran	253 x 350 mm	480,00 €
Spomin, zahvala mala	124 x 84	70,00 €
Spomin, zahvala velika	124 x 113	100,00 €

K navedenim cenam se prišteva DDV.

Naslednja številka (3/2023) bo izšla v četrtek, 30. 3. 2023. Rok za rezervacijo oglasnega prostora in oddajo člankov je 16. 3. 2023.

LAS OVTAR
SLOVENSkih GORIC

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Uspešno zaključena evropska projekta

V mesecu januarju je Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja za dva projekta izvajala kontrolo na terenu (ugotovitve ob obisku naložbe), pri čemer ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.

Milena Grabušnik in Tanja Kosec, besedilo
Saša Huzjan in Občina Benedikt, fotografiji

Tako sta na območju LAS Ovtar Slovenskih goric uspešno zaključena naslednja projekta sofinancirana iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja:

Završki cekor - Maistrova klet na Zavrhu, katerega vodilni partner je bila Občina Lenart, sodelovala pa sta še dva partnerja: Mišel Vugrinec s.p. in Turistično društvo Rudolf Maister – Vojanov Zavrh. Glavni rezultat projekta je urejen kletni prostor Štupićeve vile (Maistrova klet) na

Zavrhu, ki združuje več funkcij: turistično informacijskega centra kraja in ožje regije, trgovnico z lokalnimi izdelki in suvenirji, prostor za izobraževalne in sprostivne namene in gostilno z osnovno gostinsko ponudbo. V sklopu projekta je bila tudi vzpostavljena spletna stran in trgovina za naročilo lokalnih izdelkov ponudnikov LAS. Ob Maistrovi vili so postavljena motorična igrala, ki še dodatno vzpodbudijo druženje mladih oz.

družin na prostem. Izvedeni so bili tudi že trije dvodnevni dogodki v festivalski obliki po konceptu družinskih festivalov in Zero waste smernicami, ter dva dvodnevna dogodka s kulturnimi vsebinami (koncert, kino). Pričakujemo, da bo glede na atraktivnost lokacije z veliko novimi vsebinami doseg turistov in drugih obiskovalcev še večji.

Nadstrešnica in ureditev okolice vodnjaka Štajngrova, katerega

prijavitelj je bila občina Benedikt, sodelovala pa sta še dva partnerja: Avtoprevoznništvo in storitve, Janko Peklar, s.p. in Kulturno društvo »MOL« Lenart. Glavni rezultat projekta je obnova oz. izgradnja kamnitega vodnjaka, ki ima status kulturnega in naravnega bisera, ob njem je zgrajena nadstrešnica s katero je zavarovana brežina in urejena okolica. V oporni zid brežine pa je zanimivo umeščena tako imenovana knjigobeznica. Nadstrešnica z vodnjakom leži na

izredno razgledni lokaciji nad Benediktom, na stičišču vasi Štajngrova in Sveti Trije Kralji in kot celota predstavlja zelo zanimivo točko za dvig turistične ponudbe, dodatno možnost izvajanja kulturnih prireditev na prostem, učni kotiček za šolarje o pomenu vodnih virov in geološke sestave zemlje. Učenci Osnovne šole Benedikt so ob njem že izvedli učno uro, pihalni orkester Kulturnega društva »MOL« Lenart pa koncert.

Poziv k obnovitvi partnerstva in povabilo novim partnerjem LAS 2021–2027

LAS Ovtar Slovenskih goric skupaj z občinami Benedikt, Cerkevjak, Duplek, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah in Šentilj vabi, da tudi v novem programskem obdobju 2021–2027 sodelujete kot član lokalnega partnerstva LAS Ovtar Slovenskih goric.

Renata Peras, besedilo
Maksimiljan Krautič, fotografija

Posamezni LAS morajo biti tudi v novem programskem obdobju organizirani kot pogodbeno partnerstvo treh sektorjev, sestavljenih iz predstavnikov javnih in zasebnih socioekonomskih interesov na izbranem območju, torej kot javni, gospodarski in zasebni sektor.

Poziv za vstop v partnerstvo LAS do leta 2027

V nadaljevanju prosimo vse partnerje LAS Ovtar Slovenskih goric, ki ste sodelovali v programskem obdobju 2014–2020, in vse zainteresirane za sodelovanje v partnerstvu LAS, da izrazite svoj interes tako, da nam **pristopno izjavo** v partnerstvo LAS posredujete na elektronski naslov info@lasovtar.si ali na naslov Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o., Trg osvoboditve 9, 2230 Lenart v Slovenskih goricah.

Članstvo v LAS je za nove deležnike odprto skozi celotno programsko obdobje!

Pristopne izjave najdete na <https://www.rasg.si/index.php/sl/novice-las/455-poziv-k-obnovitvi-partnerstva>

in-povabilo-novim-partnerjem-las-2021-2027 ali jih dobite na sedežu LAS.

Člani LAS Ovtar Slovenskih goric sodelujejo v organih LAS, imajo glasovalno pravico in bodo potrjevali dokumente obnovljenega LAS Ovtar Slovenskih goric 2023–2027.

Posredovanje projektnih predlogov za pripravo strategije lokalnega razvoja Spomladi 2023 bomo v okviru delavnic po območju LAS Ovtar Slovenskih goric začeli z aktivnostmi priprave strategije lokalnega razvoja (SLR) območja za novo programsko obdobje 2021–2027. Vse, ki želite aktivno sodelovati pri pripravi SLR, vabimo k posredovanju projektnih predlogov, ki odražajo dejanske potrebe območja LAS.

SLR je ključni dokument za delovanje vsake LAS, na podlagi katerega se izberejo projekti za izvedbo ter posledično delijo in upravljajo finančna sredstva, ki so dodeljena posamezni LAS.

Če želite črpati sredstva iz razpisov LAS, se v proces vključite že v fazi oblikovanja dokumenta, ki bo podlaga za razpise oziroma javne pozive LAS!

Za dodatne informacije se lahko obrnete na vodilnega partnerja LAS Ovtar Slovenskih goric: Razvojna agencija Slovenske gorice, d. o. o., T: 059 128 773 ali 051 660 865, e-naslov: info@lasovtar.si. Veselimo se skupnih aktivnosti z vami!

V marcu še dve delavnici za turistične ponudnike

Nuša Lešnik, besedilo

Razvojna agencija Slovenske gorice kot vodilni partner LAS Ovtar Slovenskih goric sodeluje v partnerskem projektu Incoming agencija, katerega namen je vzpostavitev modela trženja lokalne ponudbe.

Za pospeševanje razvoja turizma pa smo v sklopu projekta v januarju in februarju izvedli usposabljanje za lokalne turistične vodnike, ki se ga je udeležilo okoli 40 slušateljev.

Ker želimo k sodelovanju pritegniti predvsem manjše ponudnike, ki so pomemben del naše lokalne ponudbe, je del projekta namenjen tudi nudenju celovite podpore ponudnikom pri razvoju turističnih produktov. Skupaj s partnerji smo tako pripravili sklop šestih delavnic s skrbno izbranimi tematikami, za katere menimo, da bi utegnile ponudnike zanimati. Štiri delavnice so bile izvedene že v februarju, dve pa bosta še v marcu:

Termin	Vsebina	Lokacija
1. marec 2023	Zgodbarjenje	Maribor
2. marec 2023	Trženjski koncepti	Maribor

Za več informacij in prijave smo na voljo na Razvojni agenciji Slovenske gorice, prek e-naslova rasg.incoming@gmail.com in na telefonski številki 051 660 865.

Vljudno vabljeni!

Izdajo časopisa v letu 2023 sofinancira
Ministrstvo za kulturo RS.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027

Evropska komisija je potrdila Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 (SN SKP 2023–2027) za Slovenijo. Gre za ključni strateški dokument kmetijske politike, s katerim bo Slovenija v naslednjem programskem obdobju zagotovila dolgoročno prehransko varnost, zeleni preboj in trajnostni razvoj slovenskega kmetijstva, gozdarstva, živilske industrije in podeželja.

Franci Ornik, besedilo
Freepik, fotografija

Plačila v obliki neposrednih plačil

- **OSNOVNA DOHODKOVNA PODPORA ZA TRAJNOSTNOST** (enotno plačilo), ki bo predvidoma 184,20 EUR/ha upravičene površine.
- **DOPOLNILNA PRERAZPOREDITVENA DOHODKOVNA PODPORA ZA TRAJNOSTNOST** – podpora se dodeli za prvih 8,2 ha vsem kmetijam (27,38 EUR/ha).

Podpora za rejo drobnice (18,52 EUR na žival)

Podpora za rejo goved – kmet, ki redi vsaj dva bika in/ali vola in/ali telici, je upravičen do podpore za rejo goved v višini 49,84 EUR na žival goved, v primeru izbrane kakovosti in vključenosti v ekološko rejo goved je plačilo 64,80 EUR na žival.

Dohodkovna podpora za krave dojilje – načrtovan znesek 76,60 EUR na kravo dojiljo, v OMD 99,58 EUR na kravo dojiljo.

Podpora za beljakovinske rastline – za pridelovanje lucerne, detelje, deteljno-travne mešanice, krmnega boba, krmnega graha, soje, grašice, volčjega boba, boba, graha, fižola, leče, čičerike, ali grahorja – 292 EUR/ha.

Dohodkovna podpora za mlade kmete – če prevzame kmetijo in ni starejši od 40 let, je znesek podpore 78,91 EUR na ha.

Plačila za OMD – plačilo za naravne ali druge omejitve – plačilo je odvisno od števila točk, ki ga posamezno kmetijsko gospodarstvo dosega pomnoženo z vrednostjo točke (število točk je razvidno v spletni aplikaciji GERK).

Nova shema za okolje in podnebje – SOPO (1-letna obveznost)

Shema SOPO uvaja novo obliko nadstandardnih praks v okviru neposrednih plačil, in sicer v obliki 12 shem za različne vrste kmetijskih površin. Gre za **prostovoljni prevzem letnih kmetijskih praks**, ki presegajo zahteve iz pogojenosti in ugodno vplivajo na okolje in podnebje.

Gre za enostavnejše intervencije od intervencij KOPOP ali EK ali Natura 2000.

Shema za podnebje in okolje – intervencije:

- INP 8.1 Ekstenzivno travinje (45 EUR/ha)
- INP 8.2 Tradicionalna raba travinja (129 EUR/ha)
- INP 8.3 Gnojenje z organskimi gnojili z majhnimi izpusti v zrak

- (95 EUR/ha)
- INP 8.4 Dodatki za zmanjšanje izpustov amonijaka in TGP (60 EUR/ha)
- INP 8.5 Naknadni posevki in podsevki (137,60 EUR/ha)
- INP 8.6 Ozelenitev ornih površin prek zime (148 EUR/ha)
- INP 8.7 Konzervirajoča obdelava tal (18,24 EUR/ha)
- INP 08.10 - Uporaba le organskih gnojil za zagotavljanje dušika v trajnih nasadih (312 EUR/ha)
- INP 8.11 Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih (273,2 EUR/ha)

Kmetijsko-okoljska podnebna plačila (KOPOP) 2023–2027

Vstop je prostovoljen, trajanje obveznosti je 5 let, z možnostjo podaljšanja, zagotavljanje minimalne zahteve za uporabo gnojil, potrebna sta analiza tal in gnojilni načrt.

Na voljo so trije sklopi intervencij:

1. Intervencija KOPOP podnebne spremembe (KOPOP_PS)

Ta intervencija vključuje 3 operacije:

- PS.1 Izboljšanje kakovosti krme in načrtno krmljenje goved
- PS.2 Krmljenje z zmanjšano količino dušika pri prašičih pitancih
- PS.3 Izboljšanje kakovosti krme in načrtno krmljenje ovc in koz

2. Intervencija KOPOP naravni viri (KOPOP_NV)

Ta intervencija vključuje 13 operacij:

- NV.1 Vodni viri: 340,24 EUR/ha
- NV.2 Ohranjanje kolobarja: stopnja I: 84,40 EUR/ha, stopnja II: 108,00 EUR/ha, stopnja III: 134,40 EUR/ha
- NV.3 Integrirana pridelava poljščin: 171,00 EUR/ha
- NV.4 Integrirana pridelava zelenjave (na prostem in v zavarovanih prostorih): 257,50 EUR/ha
- NV.5 Integrirana pridelava hmelja: 325,50 EUR/ha
- NV.6 Integrirana pridelava sadja in oljk: 450,00 EUR/ha
- NV.7 Integrirana pridelava grozdja: 450,00 EUR/ha
- NV.8 Uporaba biotehniških metod za obvladovanje škodljivih organizmov v trajnih nasadih: 110,03 EUR/ha
- NV.9 Opustitev uporabe herbicidov v vinogradih: 284,40 EUR/ha
- NV.10 Opustitev uporabe insekticidov v vinogradih: 119,72 EUR/ha

- NV.12 Senena prireja: 148,37 EUR/ha
- NV.13 Varovalni pasovi ob vodotokih: 450,00 EUR/ha

3. Intervencija KOPOP biotska raznovrstnost in krajina (KOPOP_BK)

Ta intervencija vključuje 15 operacij:

- BK.1 Posebni travniški habitati (območja Nature 2000): 312 EUR/ha
- BK.2 Traviški habitati metuljev (območja Nature 2000): 394,20 EUR/ha
- BK.7 Visokodebelni travniški sadovnjaki: 192,00 EUR/ha
- BK.8 Strmi travniki: 245,46 EUR/ha
- BK.11 Obvladovanje invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst (območja Nature 2000): 220,00 EUR/ha

IRP19 – Ekološko kmetovanje Preusmeritev v prakse ekološkega kmetovanja (2 leti):

- njive – poljščine: 800 EUR/ha
- zelenjadnice na prostem: 1.200 EUR/ha
- zelenjadnice v zavarovanih prostorih: 1.200 EUR/ha
- nasadi sadovnjakov z gostoto najmanj 100 dreves/ha pri orehu in kostanju ter najmanj 200 dreves/ha pri nasadih z ostalimi sadnimi vrstami in nasadih z mešanimi sadnimi vrstami: 1.200 EUR/ha (v nadaljevanju intenzivni sadovnjaki)
- travniški visokodebelni sadovnjaki z gostoto od najmanj 50 dreves/ha do največ 200 dreves/ha: 320 EUR/ha (v nadaljevanju: travniški sadovnjaki)
- vinogradi: 1.200 EUR/ha
- hmeljišča: 1.200 EUR/ha
- drevesnice: 1.200 EUR/ha
- trajno travinje: 276 EUR/ha
- pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin (poljščine, krmne rastline, vrtnine):
 - krmne rastline: 1.200 EUR/ha
 - poljščine: 1.200 EUR/ha
 - zelenjadnice: 1.200 EUR/ha

Izvajanje praks ekološkega kmetovanja (po 2 letih):

- njive-poljščine: 607 EUR/ha
- zelenjadnice na prostem: 1.021 EUR/ha
- zelenjadnice v zavarovanih prostorih: 1.131 EUR/ha
- nasadi sadovnjakov z gostoto najmanj 100 dreves/ha pri orehu in kostanju ter najmanj 200 dreves/ha pri nasadih z ostalimi sadnimi vrstami in nasadih z mešanimi sadnimi vrstami: 885

- intenzivni sadovnjaki)
 - travniški visokodebelni sadovnjaki z gostoto od najmanj 50 dreves/ha do največ 200 dreves/ha: 258 EUR/ha (v nadaljevanju: travniški sadovnjaki)
 - vinogradi: 888 EUR/ha
 - hmeljišča: 796 EUR/ha
 - drevesnice: 1.200 EUR/ha
 - trajno travinje: 159 EUR/ha
 - pridelava semenskega materiala kmetijskih rastlin (poljščine,

- krmne rastline, vrtnine):
 - krmne rastline: 785 EUR/ha
 - poljščine: 785 EUR/ha
 - zelenjadnice: 785 EUR/ha

Podrobnejše informacije so na voljo pri Kmetijski svetovalni službi in na spodnji QR kodi:

Nove sheme neposrednih plačil v kmetijstvu

Franci Ornik, besedilo

31. marca 2023 se bo začela nova kampanja zbiranja vlog za kmetijske subvencije iz novega programskega obdobja 2023–2027. Vloge morajo kmetovalci oddati do 10. julija 2023. Nosilci kmetijskih gospodarstev bodo morali vloge oddati elektronsko, pri tem pa jim lahko pomagajo v kmetijsko svetovalni službi.

Z letošnjim letom se začne izvajanje novega Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo in s tem novih intervencij. Razlog za nekoliko kasnejši začetek kampanje je v nujnosti ustrezne priprave vseh potrebnih pravnih podlag in programskih orodij za vlaganje zbirnih vlog ter tudi v nujnosti dobre predstavitve novosti in sprememb pri izvajanju intervencij vsem kmetijskim gospodarstvom.

Kmetijska svetovalna služba pri KGZS Zavod Ptuj bo v marcu 2023 izvedla javne predstavitve nove sheme KMETIJSKIH SUBVENCIJ – neposrednih plačil v kmetijstvu v vseh občinah Upravne enote Lenart po naslednjem razporedu:

- 6. marec | 10.00 | Kulturni dom Sveta Ana
- 7. marec | 10.00 | Kulturni dom Lenart
- 9. marec | 10.00 | Dom kulture Benedikt
- 10. marec | 10.00 | Kulturni dom Sveta Trojica
- 13. marec | 10.00 | Kulturni dom Jurovski Dol
- 14. marec | 10.00 | Kulturni dom Cerkvenjak

Predstavitve so namenjene vsem kmetijskim gospodarstvom, predstavljene pa bodo glavne NOVOSTI pomembnih zahtev in možnosti pridobivanja plačil v kmetijstvu:

- splošne zahteve – pogojenost,
- osnovna dohodkovna podpora za trajnostnost (ukinitev plačilnih pravic),
- shema za okolje in podnebje – SOPO,
- kmetijsko-okoljska plačila – KOPOP,
- plačila za območja z omejenimi dejavniki – OMD,
- dobrobit živali,
- ekološko kmetovanje,
- podpore za mlade kmete.